

Planul de contingență al Republicii Moldova pentru Febra Aftoasă

Ediția II

Data ultimei revizii: 28 noiembrie 2014

2014

CUPRINSUL

PREVEDERI GENERALE

Obiective

INTRODUCERE

Date generale despre febra aftoasă

Etapele sistemului de alertă

CAPITOLUL I. PREVEDERI LEGISLATIVE

Baza legală pentru controlul Febrei aftoase

Prevederi legislative pentru domenii specifice

CAPITOLUL II. LANȚUL DE COMANDĂ

Secțiunea 1 Structuri specifice permanente ale lanțului de comandă

Secțiunea 2 Structuri de necesitate ale lanțului de comandă

Secțiunea 3 Raportul epizootic

CAPITOLUL III. RESURSE DE PERSONAL ȘI RESURSE TEHNICE

Secțiunea 1 Resurse de personal pentru CNCB și CLCB

Secțiunea 2 Resurse tehnice pentru Centrul Național de Combatere a Bolii

Secțiunea 3 Resurse tehnice pentru Centrul Local de Combatere a Bolii

Secțiunea 4 Resursele necesare în cazul eradicării FA (echipament și facilități)

CAPITOLUL IV. DIAGNOSTICUL DE LABORATOR

CAPITOLUL V. VACCINAREA DE URGENTA IMPOTRIVA FA

CAPITOLUL VI. EXERCITII ȘI TRENING

CAPITOLUL VII. PROGRAME DE INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE A POPULAȚIEI

CAPITOLUL VIII. DISTRUGEREA CADAVRELOR ÎN CAZUL UNEI EPIDEMII MAJORE

CAPITOLUL IX. CURĂȚENIA ȘI DEZINFECȚIA PRIMARĂ ȘI FINALĂ

CAPITOLUL X. PREVEDERILE DE FINANȚARE

ANEXE:

Anexa nr. 1 Diagrama Lanțului de Comandă

Anexa nr. 2 Criteriile și cerințele referitoare la planurile de contingență

Anexa nr. 3 Notificarea internă și externă a bolii și informații epizootologice ulterioare ce urmează a fi furnizate de către ANSA, în cazul confirmării FA

Anexa nr. 4 Planurile de eradicare a febrei aftoase la animalele sălbatice

Anexa nr. 5 Funcțiile și obligațiile I.P. CRDV, ca laborator național de referință

Anexa nr. 6 Membrii celulei de criză

Anexa nr. 7 Membrii Centrului Național de Combatere al Bolii

Anexa nr. 8 Membrii grupului național de experți

Anexa nr. 9 Lista persoanelor de contact, responsabile de instituirea CLCB

ABREVIERI

ANSA: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor

CNCB: Centrul Național de Combatere al Bolilor

CLCB: Centrul Local de Combatere al Bolilor

MAIA: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

DSSV: Direcția Supraveghere Sanitar Veterinară

I.P. CRDV: I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar

LDSA: Laboratorul de Diagnostic Sănătate Animală

GNE: Grupul Național de Experți

GLE: Grupul Local de Experți

DRSA: Direcția raională pentru siguranța alimentelor

DMSA: Direcția municipală pentru siguranța alimentelor

FA: Febra aftoasă

LNR: Laboratorul Național de Referință

PREVEDERI GENERALE

Febra aftoasă este una din bolile infectocontagioase foarte grave ale animalelor din speciile biongulate (Artiodactila) domestice și sălbatice, în special la bovine, porcine, ovine și caprine.

Incubația bolii este foarte scurtă, cu excreție masivă de virus în mediul exterior, pe toate căile și o rezistență deosebită a agentului cauzal la factorii fizici și agenții chimici.

Aceste trei aspecte explică riscul considerabil pe care îl prezintă boala, prin caracterul epizootic, adesea panzootic și introducerea facilă a virusului pe teritoriile unei țări.

Ultimul caz de febră aftoasă la bovine a fost înregistrat la 12 ianuarie 1979 la ferma de vaci mulgătoare din k-zul „1 Mai”, s. Moara de Piatră, r. Drochia.

Această boală nu a mai afectat teritoriul Republicii Moldova din anul 1980. Ultimul caz de febră aftoasă a fost înregistrat la complexul de porcine din r. Cimișlia, s. Mihailovca (exp. nr. 1143 din 08.04.1980, CRDV).

Febra aftoasă constituie un permanent pericol potențial și un risc veterinar ce a fost controlat, în general, într-o manieră pozitivă și datorită măsurilor severe de restricționare a mișcării animalelor și a materialelor ce pot constitui surse potențiale de contagiu.

Febra aftoasă constituie, de asemenea, un pericol economic deosebit. Aceasta poate fi originea unor pierderi economice considerabile de șeptel, prin măsurile restrictive deosebite și prin afectarea, de o manieră fără echivoc, a comerțului cu animale și produse de origine animală.

Obiective

Obiectivul prezentului plan de contingență (în continuare – Plan) stabilește măsurile ce se aplică în eventualitatea apariției unui focar de boala de Febră aftoasă.

Acest Plan de contingență stabilește cadrul legal în care se va interveni pentru controlul și combaterea febrei aftoase în Republica Moldova. El descrie structurile strategice, tactice și de comandă ce vor interveni atât în cazurile de suspiciune, cât și în cele de confirmare a unui caz de febră aftoasă, la biongulate.

În Planul de contingență și în Manualul operațional, vor fi descrise și o parte din măsurile de control a bolii, înțelegând prin aceasta o supraveghere competentă a efectivelor de animale și a bolii, și metodele de prevenire a importului ilegal de carne infectată în țară, îmbunătățirea sistemelor de biosecuritate în exploatații și în târguri/piețe, precum și educarea și informarea populației din comunitățile rurale în care se află exploatații de animale biongulate, asupra semnelor de boală și a măsurilor ce trebuie aplicate pentru menținerea statusului indemn al fermelor și pentru reducerea riscului de contaminare.

Prezentul plan de luptă contra febrei aftoase trebuie să țină cont de imperativele următoare:

- rapiditatea punerii în aplicare a măsurilor;
- organizarea rațională a comandamentului național și a lanțului de comandă;

- implicarea de mijloace suficiente și adaptate la situație, privind resursele umane și materiale;

- coordonarea în ceea ce privește punerea în aplicare a acestor mijloace.

Pentru buna îndeplinire a prevederilor acestui plan, trebuie să existe acces la dotări, echipamente, antiseptice și dezinfectante, produse biologice, personal și la alte materiale corespunzătoare necesare pentru eradicarea rapidă și eficientă a focarului de boală. Prezentul Plan a fost elaborat pentru a îndeplini cerințele stipulate de Ordinul Nr. 237 din 31.10.2006 cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind măsurile pentru controlul febrei aftoase (în continuare Norma sanitar - veterinară).

El este aplicabil pentru animalele biongulate și este parte a unui set mai larg de activități care contribuie la prevenirea apariției de noi focare (în localitățile deja afectate) și include măsuri pentru îmbunătățirea sistemelor de supraveghere a febrei aftoase, educarea generală a specialiștilor și fermierilor în vederea unei reacții prompte în cazul unor alerte de boală și a reducerii riscului de apariție a bolii.

Procedurile detaliate care vor fi adoptate de către serviciile veterinare, personalul din teritoriu și de liderii Centrului Local de Control al Bolii în eventualitatea unui focar de febră aftoasă, sunt stabilite în Manualul operațional pentru febra aftoasă care face parte din prezentul Plan de contingență.

Primul obiectiv al Guvernului în gestionarea focarelor de boală de orice natură îl constituie păstrarea statutului de indemnitate la febra aftoasă al Republicii Moldova, scop în care autoritățile Republicii Moldova vor căuta să:

- limiteze la minimum numărul animalelor care trebuie ucise ca urmare a evoluției bolii și să asigure că uciderea acestora va avea loc în condiții corespunzătoare de bunăstare;

- protejeze sănătatea publică;

- afecteze la modul minimal industria alimentară, turismul, agricultura, comunitățile rurale și economia, în general;

- minimalizeze distrugerile asupra mediului;

- minimalizeze costurile combaterii focarelor de boală.

Planul de contingență pentru febra aftoasă va fi revizuit și îmbunătățit ori de câte ori este necesar dar, numai în perioade de liniște epidemiologică sub raportul febrei aftoase. Se impune o revizuire a acestuia, cel puțin o dată la fiecare 5 ani.

INTRODUCERE

1. Date generale despre febra aftoasă

Febra aftoasă este o boală infecto-contagioasă înalt patogenă, ce afectează animalele paracopitate domestice și sălbatice (bovine, ovine, suine, cervidee, mistreți). Literatura de specialitate citează cazuri de febră aftoasă la elefanți, șobolani și arici. Cabalinele și omul pot fi purtători de virus, fără a manifesta clinic boala. În mediul silvatic, boala poate fi difuzată la distanțe mari de carnivorele sălbatice.

Perioada de incubație a bolii este de 2 – 7 zile. Boala debutează cu stare febrilă (cu valori ale temperaturii de 42 °C, care durează cca. 3 zile, stare generală alterată, lipsa apetitului, sistarea producției de lapte, salivatie abundentă, înroșirea și inflamarea mucoasei bucale, botul uscat, încetarea rumegatului. Faza următoare a bolii este semnalată de apariția aftelor (vezicule) pline, la început, cu un lichid clar. Acestea pot apare pe mucoasa bucală, podal, îndeosebi în regiunea interdigitală și pe uger. Starea generală se înrăutățește, durerea suferită de animal se manifestă prin menținerea închisă a gurii, mestecare în gol, paraplegii. Aftetele (vezicule) se sparg lăsând ulceratii în cavitatea bucală. Pe locul aftelor sparte apar ulceratii (eroziuni). Procesul de vindecare a leziunilor bucale durează cca. 14 zile, iar a celor de la nivelul copitei durează o lună.

Mortalitatea este de aproximativ 2 % la animalele adulte. La tineret, îndeosebi la viței, boala se manifestă prin miocardite grave ce determină mortalitate rapidă (24 de ore) în procent de 80.

Agentul etiologic al bolii este un virus, lucru atestat pentru prima oară în anul 1897 de medicul și bacteriologul german Friedrich Loeffler (1852-1915). Loeffler filtrează prin porțelan sângele unui animal infectat, iar cu filtratul obținut infectează animale sănătoase, demonstrând caracterul contagios al bolii. Virusul este de tip ARN și face parte din familia Picornaviridae.

Există șapte serotipuri de virus aftos (A, O, C, SAT₁, SAT₂, SAT₃ și ASIA₁).

Boala se poate răspândi prin contact direct sau indirect cu animalele bolnave, acestea excretând virusul chiar cu câteva zile înainte de apariția semnelor clinice.

Difuzarea bolii este favorizată de mișcările necontrolate de persoane, animale, vehicule sau alte obiecte contaminate cu virus și de unele condiții meteorologice (vânt). Carnea provenită din carcasele animalelor infectate cu virusul febrei aftoase poate constitui o sursă remarcabilă de virus.

Virusul este sensibil la căldură, umiditate scăzută și anumiți dezinfectanți, dar poate rămâne activ pentru o perioadă variabilă într-un mediu favorabil, așa cum sunt carcasele congelate și obiectele contaminate.

Depistarea și notificarea urgentă a bolii, cât și instituirea cu rapiditate a unor măsuri extrem de severe, îndeosebi izolarea locației unde există suspiciunea de febră aftoasă, poate limita răspândirea virusului.

2. Etapele sistemului de alertă

Această secțiune stabilește mecanismul efectiv în vigoare, pentru a se asigura că răspunsul la un focar de boală poate fi implementat într-o manieră coordonată și eficientă. Diagrama următoare furnizează o vedere generală asupra pașilor ce trebuie urmați în investigațiile în urma suspiciunii de boală și a acțiunilor ce trebuie întreprinse, dacă boala este confirmată.

La suspiciunea/confirmarea bolii, toate structurile și grupurile de lucru responsabile, intervin urgent pentru instituirea măsurilor de control.

Manualul operațional trebuie să cuprindă procedurile necesare, pentru a avea certitudinea că structurile și grupurile de lucru responsabile sunt notificate la apariția bolii și au instrucțiuni detaliate privind rolul lor în operațiunile de control al bolii.

Pentru un răspuns eficient, se va adopta un sistem de alertă standard, pe culori, după cum urmează:

- CULOAREA **ALBĂ**: în perioadele de liniște epidemiologică, când nu există suspiciune de febră aftoasă

- CULOAREA **NEAGRĂ**: în cazul în care, Republica Moldova se va afla în situația unui risc epidemiologic în relație cu țări sau zone vecine, ceea ce necesită un nivel sporit de vigilență.

Decizia de a ridica gradul de alertă de la alb, la negru, îi aparține subdiviziunii teritoriale pentru siguranța alimentelor raională/municipală.

- CULOAREA **PORTOCALIE**: când ancheta epidemiologică reliefează o suspiciune de febră aftoasă pe teritoriul țării. Se recoltează probe și se trimit urgent la IP CRDV pentru confirmarea/infirmarea febrei aftoase și alte boli veziculose.

- CULOAREA **ROSIE**: când boala a fost deja confirmată.

CAPITOLUL I

PREVEDERI LEGISLATIVE

Baza legală pentru controlul Febrei aftoase

3. Baza legală pentru controlul Febrei aftoase în Republica Moldova, o constituie:

- Legea nr. 221 din 19.10.2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, publicată: 14.03.2008 în Monitorul Oficial nr. 51-54, art nr: 153;

- HG nr. 51 din 16.01.2013 „Privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”; publicată: 22.01.2013 în Monitorul Oficial nr. 15-17, art nr: 89;

- HG Nr. 698 din 25.08.2014 cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind măsurile de combatere a febrei aftoase, care stabilește măsurile minime de control ce trebuie adoptate în caz că situația epidemiologică o impune. Este necesar ca măsurile de control al bolii să fie instituite imediat ce boala este suspectată, aceasta implicând inclusiv controlul mișcării animalelor;

- Ordinul Nr. 34 din 27.02.2006 al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare „Cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind anunțarea, declararea și notificarea unor boli transmisibile ale animalelor”;

- Ordinul MAIA Nr. 163 din 11.07.2006 cu privire la aprobarea Normei sanitare veterinare privind protecția animalelor în timpul sacrificării sau uciderii;

Politica de abordare a febrei aftoase impune ca toate animalele susceptibile de infecție, provenite din curțile infectate, cât și cele identificate drept contacti periculoși, să fie sacrificate.

Vaccinarea profilactică (de rutină) împotriva febrei aftoase este interzisă.

În timpul focarelor de febră aftoasă, ANSA poate solicita asistență de la alte ministere, reunite în cadrul Celulei de criză.

Prevederi legislative pentru domenii specifice:

4. Prevederile referitoare la notificarea febrei aftoase sunt descrise în capitolul 2, secțiunea 1 a Normei sanitar – veterinare privind măsurile de combatere a febrei aftoase, aprobată prin HG nr. 698 din 24 august 2014 (în continuare Norma sanitar – veterinare). Conform acestuia, prezența sau suspiciunea febrei aftoase este notificată obligatoriu și imediat către autoritatea veterinară competentă de către orice persoană cu experiență în domeniul creșterii și îngrijirii animalelor: fermieri, deținători de animale, medici veterinari de liberă practică, medici veterinari oficiali, personalul veterinar cu experiență în domeniu și orice persoană cu o ocupație care implică animalele din specii susceptibile sau produsele provenite de la acestea.

ANSA trebuie să notifice boala și să furnizeze informații Organizației Mondiale pentru Sănătatea Animală (OIE), să notifice și să furnizeze informații la OIE cu privire la cazurile ulterioare confirmate la animalele din specii susceptibile dintr-o zonă infectată sau la produsele provenite de la acestea.

5. Măsurile care urmează a fi puse în aplicare în caz de suspiciune de febră aftoasă. În caz de suspiciune a febrei aftoase, ANSA dispune investigarea imediată, pentru a confirma sau infirma prezența febrei aftoase și pentru a preleva probele necesare diagnosticului de laborator.

Restricțiile privind punerea sub supraveghere oficială a exploatației suspecte, mișcarea animalelor susceptibile, a produselor de origine animală, a cadavrelor de animale, persoanelor sau a materialelor din exploatațiile afectate sunt prevăzute în capitolul 2, secțiunea a 2-a Normei sanitar – veterinar.

De asemenea:

- se efectuează recensământul tuturor categoriilor de animale prezente în exploatație și precizează pentru fiecare categorie de animale din speciile predispuse la febra aftoasă, numărul de animale deja moarte și numărul de animale infectate sau contaminate, sau suspectate în acest sens;

- se înregistrează și se actualizează toate stocurile de lapte, produse lactate, carne, produse din carne, carcase, piei brute și prelucrate, lână, material seminal, embrioni, ovule, gunoi semilichid, gunoi de grajd, furaje și așternuturi de paie din exploatație puse la evidență;

- se exclud intrările/ieșirile oricărui animal dintr-o specie predispusă la febra aftoasă în/din exploatație, cu excepția cazului exploatațiilor constituite din unități de producție epidemiologice și că toate animalele din speciile predispuse la febra aftoasă din exploatație sînt ținute în locații de adăpostire sau în alte locuri în care sunt izolate;

- se utilizează mijloace adecvate de dezinfectare la intrările/ieșirile din clădirile/locațiile în care sînt adăpostite animale din speciile predispuse la febra aftoasă, precum și la intrările/ieșirile din exploatație;

- se stabilește o zonă temporară de control în care mișcarea animalelor susceptibile este interzisă pe o perioadă specificată;

6. Circulația din sau către exploatații în caz de suspiciune de febră aftoasă. ANSA interzice circulația din sau către orice exploatație în care este suspectată prezența unui focar de febră aftoasă și anume:

- a) ieșirilor de carne, carcase, produse din carne, lapte și produse lactate, material seminal, ovule și embrioni de animale din speciile predispuse la febra aftoasă, sau de hrană pentru animale, ustensile, obiecte sau alte materiale, cum sînt lâna, pieile brute și prelucrate, perii, deșeurile de animale, gunoiul semilichid, așternuturile de paie sau orice altă substanță susceptibilă de a transmite febra aftoasă;

- b) circulației animalelor din speciile care nu sînt predispuse la febra aftoasă la virusul febrei aftoase;

- c) intrărilor și ieșirilor de persoane;

d) intrărilor și ieșirilor de vehicule.

Circulația din sau către exploatații în caz de suspiciune de febră aftoasă sunt descrise în capitolul 2, secțiunea a 3-a Normei sanitar – veterinară.

7. Program de eradicare preventivă este descris în capitolul 2, secțiunea a 4-a a Normei sanitar – veterinară, care prevede:

a) ANSA pune în aplicare un program de eradicare preventivă care cuprinde sacrificarea preventivă a animalelor din speciile predispuse la febra aftoasă deținute în exploatație și susceptibile de a fi contaminate și, a animalelor deținute în unități de producție între care există o legătură epidemiologică sau în exploatații aflate în imediata vecinătate.

b) prelevarea de eșantioane și examenul clinic al animalelor din speciile predispuse la febra aftoasă se efectuează în conformitate cu prevederile stipulate în Norma sanitar – veterinară și Manualul operațional pentru febra aftoasă.

8. Măsuri care urmează a fi puse în aplicare în caz de confirmare a febrei aftoase sunt expuse în capitolul II, secțiunea a 5-a a Normei sanitar – veterinară.

a) În cazul în care se confirmă febra aftoasă, subdiviziunile teritoriale ale Agenției asigură aplicarea măsurilor:

- ✓ toate animalele din speciile predispuse la febra aftoasă deținute în exploatație sînt sacrificate la fața locului. În circumstanțe excepționale, animalele din speciile receptive sînt sacrificate în cel mai apropiat loc adecvat acestui scop, sub supraveghere oficială și astfel încît să se evite riscul de propagare a virusului febrei aftoase în timpul transportului și al uciderii;
- ✓ înainte sau în timpul uciderii animalelor din speciile predispuse la febra aftoasă, medicul veterinar oficial se asigură că toate eșantioanele necesare pentru investigația epidemiologică sînt prelevate în conformitate cu manualul de diagnostic;
- ✓ carcasele de animale din speciile predispuse la febra aftoasă care au murit în exploatație sau care au fost sacrificate la fața locului sînt prelucrate fără întârziere, sub supraveghere oficială, astfel încît să se evite orice risc de propagare a virusului febrei aftoase. Dacă, din cauza unor circumstanțe speciale, carcasele urmează a fi îngropate sau arse, la locul respectiv sau în afara acestuia, operațiunile în cauză se realizează în conformitate cu instrucțiunile stabilite în planurile de contingență;
- ✓ toate produsele și substanțele menționate în pct. 6 subpct. 2) lit. c) din prezenta Normă se izolează pînă în momentul în care poate fi infirmată ipoteza unei contaminări sau se tratează în conformitate cu instrucțiunile medicului veterinar oficial, astfel încît să se asigure distrugerea virusului febrei aftoase, sau sînt prelucrate.

b) După sacrificarea și prelucrarea animalelor din speciile predispuse la febra aftoasă și după aplicarea măsurilor prevăzute la lit. a) din prezentul pct., subdiviziunile teritoriale ale Agenției urmează să se asigure că:

- ✓ clădirile utilizate pentru adăpostirea animalelor din speciile predispuse la febra aftoasă, zonele din exteriorul acestora, vehiculele utilizate pentru transportul animalelor și toate celelalte clădiri și materiale susceptibile de a fi contaminate sînt curățate și dezinfectate;
 - ✓ sectoarele utilizate pentru locuire sau spațiile de birouri din exploatație care ar fi putut fi contaminate cu virusul febrei aftoase sînt dezinfectate prin mijloace corespunzătoare, pentru a distruge total agentul etiologic;
 - ✓ are loc repopularea exploatației în conformitate cu prevederile Normei sanitar – veterinară.
- c) Subdiviziunile teritoriale ale Agenției vor asigura că stocurilor de lapte, produse lactate, carne, produse din carne, carcase, piei brute și prelucrate, lînă, material seminal, embrioni, ovule, gunoi semilichid, gunoi de grajd, furaje și așternuturi de paie din exploatație, provenite de la animale din speciile receptive la febra aftoasă, colectate într-o exploatație în care a fost confirmat oficial un focar de febră aftoasă, precum și materialul seminal, ovulele și embrionii prelevați de la animale din speciile receptive la febra aftoasă sînt tratate și prelucrate sub supraveghere oficială pentru a distruge virusul febrei aftoase și a evita riscul de răspîndire a acestuia.

9. Ancheta epidemiologică

Efectuarea anchetei epidemiologice este prevăzută în capitolul II, secțiunea a 6-a, din Norma sanitar – veterinară. Ea trebuie să folosească chestionarul din Manualul operațional pentru febra aftoasă și să obțină date concrete care să ajute la stabilirea unui diagnostic corect și rapid.

10. Măsurile care trebuie aplicate în cazuri speciale sînt prevăzute în capitolul II, secțiunea a 7-a, din Norma sanitar – veterinară.

a) În cazul în care un focar de febră aftoasă amenință să infecteze animale din speciile predispuse la febra aftoasă aflate într-un laborator, într-o grădină zoologică, într-un parc natural sau într-o zonă îngădită ori în organisme, institute sau centre autorizate și dacă animalele sînt deținute în scopuri științifice, subdiviziunile teritoriale ale Agenției urmează să se asigure că sînt luate toate măsurile adecvate de biosecuritate pentru protejarea animalelor împotriva infecției prin interzicerea accesului în unitățile publice.

b) Dacă se confirmă un caz de febră aftoasă într-un abator, într-un post de inspecție la frontieră sau într-un mijloc de transport, subdiviziunile teritoriale ale Agenției urmează să se asigure că următoarele măsuri sînt puse în aplicare în locațiile sau în mijloacele de transport afectate:

- ✓ toate animalele din speciile predispuse la febra aftoasă care se află în locațiile sau în mijloacele de transport în cauză sînt sacrificate în cel mai scurt termen;
- ✓ carcasele animalelor menționate la lit. a) sînt prelucrate sub supraveghere oficială, astfel încît să se evite orice risc de propagare a virusului febrei aftoase;

- ✓ celelalte deșeuri de origine animală, inclusiv organele comestibile de la animale infectate și contaminate sau suspectate de a fi contaminate sau infectate, sînt prelucrate sub supraveghere oficială, astfel încît să se evite riscul de răspîndire a virusului febrei aftoase;
 - ✓ excrementele, gunoiul de grajd și gunoiul semilichid se supun unei dezinfectări și nu se îndepărtează în vederea tratării;
 - ✓ curățarea și dezinfectarea clădirilor și a materialelor, inclusiv a vehiculelor și a mijloacelor de transport, se realizează sub supravegherea medicului veterinar oficial și conform instrucțiunilor emise de acesta;
 - ✓ este efectuată ancheta epidemiologică.
- c) Se interzice reintroducerea unui animal în vederea sacrificării, a inspecției sau a transportului în locațiile sau în mijloacele de transport înainte de expirarea unei perioade de cel puțin 24 de ore de la încheierea operațiunilor de curățare și de dezinfectare.

11. Exploatațiile care cuprind mai multe unități de producție epidemiologice și exploatații de contact sînt descrise în capitolul II, secțiunea a 8-a, din Norma sanitar – veterinară.

12. Instituirea zonei de protecție și de supraveghere sînt prevăzute în capitolul II, secțiunea a 9-a, din Norma sanitar – veterinară.

13. Măsurile aplicabile exploatațiilor situate în zona de protecție sînt prevăzute în capitolul II, secțiunea a 10-a, din Norma sanitar – veterinară.

14. Măsurile aplicabile exploatațiilor situate în zona de supraveghere sînt prevăzute în capitolul II, secțiunea a 11-a, din Norma sanitar – veterinară.

15. Funcțiile și atribuțiile laboratorului național sînt descrise în capitolul III, secțiunea a 1 a Normei sanitar – veterinară, care prevede:

- a) Examenele de laborator pentru depistarea febrei aftoase sînt efectuate de către laboratoarele acreditate. În calitate de laborator național de referință pentru depistarea febrei aftoase este desemnat Centrul Republican de Diagnostică Veterinară, care asigură că testările de laborator pentru detectarea febrei aftoase în Republica Moldova se realizează în conformitate cu prevederile manualului de diagnostic.
- b) IP Centrul Republican de Diagnostică Veterinară încheie contracte de colaborare cu laboratoarele internaționale de referință sau cu alte laboratoare internaționale, participînd periodic la testări comparative.
- c) Laboratorul național de referință urmează să dispună de:
- ✓ echipamentul necesar;
 - ✓ experți competenți să efectueze examenle de laborator;
 - ✓ sușe inactivate de referință ale tuturor serotipurilor virusului febrei aftoase;
 - ✓ seruri imune împotriva virusurilor.

16. Notificarea bolii și alte informații epidemiologice care urmează a fi furnizate de subdiviziunile teritoriale ale Agenției după confirmarea febrei aftoase sînt descrise în capitolul V din Norma sanitar – veterinară.

a) În termen de 24 de ore de la confirmarea oricărui focar primar sau caz primar în una dintre locațiile sau mijloacele de transport, Agenția urmează să notifice OIE:

- ✓ data și ora expedierii;
- ✓ numele bolii și tipul de virus, după caz;
- ✓ numărul de identificare al focarului;
- ✓ tipul de focar;
- ✓ numărul de referință al focarului legat de focarul în cauză;
- ✓ regiunea și localizarea geografică a exploatației;
- ✓ orice altă regiune supusă restricțiilor;
- ✓ data confirmării și metoda de confirmare utilizată;
- ✓ data suspiciunii;
- ✓ data estimată a primei infecții;
- ✓ originea bolii, în măsura în care aceasta poate fi indicată;
- ✓ măsurile adoptate pentru combaterea bolii.

b) În cazul apariției unor focare primare sau în cazul locațiilor ori al mijloacelor de transport, pe lângă informațiile prevăzute la lit. a) din prezentul pct., subdiviziunile teritoriale ale Agenției urmează să comunice și următoarele informații:

- ✓ numărul de animale din fiecare specie receptivă la febra aftoasă din focar sau din locațiile ori mijloacele de transport;
- ✓ pentru fiecare specie și categorie (creștere, îngrășare, sacrificare etc.), numărul de animale moarte din speciile receptive la febra aftoasă din exploatație, din abator sau din mijlocul de transport;
- ✓ pentru fiecare specie și categorie (creștere, îngrășare, sacrificare etc.), nivelul de morbiditate al bolii și numărul de animale din speciile receptive la febra aftoasă la care s-a constatat febra aftoasă;
- ✓ numărul de animale din speciile receptive la febra aftoasă sacrificate în focar, în abator sau în mijlocul de transport;
- ✓ numărul de carcase prelucrate și distruse;
- ✓ distanța care separă focarul de exploatația cea mai apropiată care deține animale din speciile receptive la febra aftoasă;
- ✓ în caz de confirmare a febrei aftoase într-un abator sau într-un mijloc de transport, localizarea exploatației sau a exploatațiilor de origine a animalelor sau carcaselor infectate.

17. Principiile și procedurile de curățare și dezinfectare sînt prevăzute în capitolul VI al Normei sanitar – veterinară.

18. Repopularea exploatațiilor. Repopularea efectivelor de animale din exploatații nu poate fi inițiată decît la sfîrșitul perioadei de 21 de zile de la încheierea operațiunilor de curățare și dezinfectare a exploatației.

Condițiile și procedurile de repopulare a exploatațiilor sînt descrise în capitolul VII al Normei sanitar – veterinară.

CAPITOLUL II LANȚUL DE COMANDĂ

Secțiunea 1

Structuri specifice permanente ale lanțului de comandă:

19. Structurile permanente de la nivel guvernamental sînt următoarele:

- Comisia națională extraordinară de sănătate publică, aprobată prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 820 din 14.12.2009 (publicat 18.12.2009 în Monitorul oficial, nr. 187 - 188, art. Nr. 906), cu modificările și completările ulterioare

- Comisia Antiepidemiologică Excepțională Republicană, aprobată prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 30 din 14.01.94 (Monitorul Parlamentului 1994, nr. 1, art. 22), cu modificările și completările ulterioare.

20. Structurile permanente de la nivel republican sînt:

a) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare - Agenția), care are responsabilitatea să coordoneze toate activitățile de supraveghere, prevenire și control al bolilor la animale și să asigure salubritatea produselor și subproduselor de origine animală, atît celor destinate consumului uman, cît și a celor destinate unor scopuri industriale, este responsabilă de implementarea politicii statului în domeniul de reglementare și control pentru siguranța alimentelor și în domeniul sanitar - veterinar.

Această structură este responsabilă de elaborarea cadrului normativ pentru toate activitățile ce țin de competența autorității sanitar-veterinare competente.

b) I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar (în continuare - I.P. CRDV) este responsabil de supravegherea stării de sănătate a animalelor prin metode de laborator.

21. Structurile permanente de la nivel local sînt:

a) Comisia Antiepidemiologică Excepțională Raională/Municipală, instituită în baza deciziilor consiliilor locale de nivelul II;

b) Direcțiile raionale/municipale pentru siguranța alimentelor.

22. În condiții de criză, Șeful Direcțiilor raionale/municipale pentru siguranța alimentelor este ca și conducător al CLCB și are responsabilitatea să implementeze sarcinile specifice pentru partea operațională al planului de contingență pentru febra aftoasă, este responsabil direct cu strategia de control a bolii, cu partea operațională a CLCB.

Diagrama Lanțului de comandă este stipulată la anexa nr. 1 al prezentului Plan.

Secțiunea 2

Structuri de necesitate ale lanțului de comandă

23. La nivel central se instituie următoarele structuri:

- a) Celula de criză;
- b) Centrul Național de Combatere a Bolii. Centrul National de Combatere a Bolii coordonează și verifică activitățile Centrului local de combatere a bolii;
- c) Grupul național de experți.

24. La nivel local se instituie următoarele centre:

- a) Centrul local de combatere a bolii;
- b) Grupul local de experți.

25. Celula de criză este constituită din următorii membri:

- a) Directorul general al ANSA - președinte;
- b) Directorul general adjunct al Agenției - secretar;
- c) Șef al Direcției Supraveghere Sanitar-Veterinară;
- d) Directorul I.P.CRDV;
- e) reprezentant al Ministerului Finanțelor;
- f) reprezentant al Ministerului Afacerilor Interne;
- g) reprezentant al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor;
- h) reprezentant al Ministerului Mediului;
- i) reprezentant al Ministerului Sănătății;
- j) reprezentant al Ministerului Educației;

Lista membrilor Celulei de criză este stipulată în anexa nr. 6.

26. Celula de criză se reunește ori de câte ori există o suspiciune de febră aftoasă și rămîne operațională pînă la ridicarea măsurilor de carantină și repopularea exploatațiilor.

Împreună cu Centrul Național de Combatere a Bolii, aceasta are ca principală atribuție stabilirea și urmărirea modului de aplicare a măsurilor specifice și nespecifice pentru combaterea febrei aftoase.

27. Ședințele Celulei de criză se desfășoară în incinta Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.

28. Centrul Național de Combatere a Bolii se instituie imediat după confirmarea bolii pe teritoriul Republicii Moldova.

Membrii Centrului se vor întruni în incinta Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

29. Directorul general adjunct al Agenției este responsabil de convocarea promptă a Centrului Național de Combatere a Bolii.

30. Centrul Național de Combatere a Bolii

Membrii Centrului Național de Combatere a Bolii sînt:

- a) Directorul general al Agenției - președinte;
- b) Directorul general adjunct al Agenției - vicepreședinte;

c) directorul adjunct al IP Centrului Republican de Diagnostic Veterinar-secretar;

Membrii Centrului:

d) șeful Direcției Supraveghere Sanitar – Veterinare din cadrul Agenției;

e) șeful secției sănătatea și bunăstarea animalelor din cadrul Direcției Supraveghere Sanitar – Veterinară al Agenției;

f) șeful serviciului epidemiologie și situații de criză din cadrul Direcției Supraveghere Sanitar – Veterinară al Agenției;

g) șeful serviciului monitorizare și notificarea bolilor;

h) directorul I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar;

i) specialist epizootolog;

j) specialist virusolog din cadrul IP Centrului Republican de Diagnostic Veterinar;

k) specialist morfopatolog din cadrul IP CRDV;

Lista membrilor Centrului Național de Combateră a Bolii este stipulată la anexa nr. 7.

31. Atribuțiile Centrului Național de Combateră a Bolii sînt:

a) coordonarea implementării deciziilor adoptate de către Comisia Antiepidemiologică Excepțională Republicană;

b) îndeplinirea cerințelor, conform Normei sanitar veterinară privind măsurile de supraveghere, control și combateră a FA;

c) organizarea măsurilor de eradicare a focarului de FA;

d) activitatea este efectuată conform prevederilor Legei nr. 221 din 19.10.2007 „Privind activitatea sanitar-veterinară”, HG nr. 51 din 16.01.2013 „Privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor”, HG nr. 698 din 25.08.2014 pentru aprobarea Normei sanitar-veterinară privind măsurile de combateră a febrei aftoase, prezentului Plan, Manualului operațional pentru FA, precum și a altor acte normative din domeniu;

e) crearea unui grup național de experți, care va efectua expertiza și va ajuta autoritățile relevante în procesul de pregătire pentru eradicarea bolii;

f) organizarea, dacă este necesar, a examinărilor clinice pe întreg teritoriul RM;

g) coordonarea deciziilor privitor la efectuarea sacrificării preventive;

h) să definească măsurile de control atunci când se consideră necesar;

i) să ia măsuri prompte și eficiente de implementare a măsurilor necesare pentru CLCB;

j) distribuirea de angajați din surse proprii sau din alte institutii catre CLCB;

k) sa comunice cu laboratoarele de diagnostic;

l) elaborarea propunerilor și coordonarea în legătură cu asistența internațională/suport, dacă este necesar, inclusiv cercetări de diagnostic adiționale;

m) să comunice cu presa și cu alte mijloace mass-media;

n) înaintarea propunerilor cu privire la acțiunile strategice ce vor fi aplicate în scopul controlului FA;

o) coordonarea utilizării fondurilor de stat pentru eradicarea FA;

p) coordonarea și direcționarea activităților Centrului local de combatere a bolii de la nivel raional/municipal;

q) coordonarea implementării măsurilor de eradicare a bolii pe întreg teritoriul țării și controlul asupra îndeplinirii lor.

32. Președintele Centrului Național de Combatere a Bolii are întreaga responsabilitate pentru organizarea și îndeplinirea tuturor atribuțiilor stabilite. În special el trebuie:

a) să facă parte din conducerea Comisiei Excepționale Antiepidemice Republicane;

b) să organizeze și să coordoneze activitatea Centrului Național de Combatere a Bolii;

c) să organizeze adunările programate și suplimentare ale Centrului Național de Combatere a Bolii;

d) să coopereze cu autoritățile competente din alte țări privitor la metodele de eradicare sau prevenire a maladiilor infecțioase ale păsărilor;

e) să notifice Comisiei Antiepidemice Excepționale Republicane și altor instituții statale despre focarul confirmat de FA, măsurile pentru eradicarea bolii în concordanță cu măsurile de protecție a mediului și despre procesul de răspândire a bolii.

33. Centrul Național de Combatere a Bolii are dreptul:

a) să primească informația despre promptitudinea (rapiditatea și punctualitatea) eradicării bolii în concordanță cu măsurile de protecție a mediului și despre procesul de răspândire a bolii;

b) să solicite informația despre capacitățile Centrului local de combatere a bolii și despre măsurile de eradicare a focarului de boală, despre resursele tehnice, de personal și de echipamente necesare;

c) să primească de la Centrul local de combatere a bolii informații privind focarele de boală și măsurile aplicate pentru combaterea acestora;

d) să înainteze propuneri și recomandări Comisiei Antiepidemice Excepționale Republicane și altor instituții interesate privind măsurile de eradicare a bolii;

e) să prezinte propuneri Guvernului privind coordonarea fondurilor de rezervă, utilizând rezerva de stat;

f) să invite experți și consultanți pentru organizarea și coordonarea activităților Centrului Național de Combatere a Bolii în perioada focarului de boală.

34. În caz de confirmare a FA, administrația publică locală instituie Centrul local de combatere a bolii, coordonat cu ANSA.

35. Administrația publică locală trebuie:

a) să garanteze, ca Centrul local de combatere a bolii va dispune de personal, facilități, inclusiv încăperi și echipament;

b) să dispună de o structură organizatorică eficientă și clară pentru implementarea măsurilor de control al febrei aftoase și protecție a mediului.

36. Membrii Centrului local de combatere a bolii sînt:

- a) șeful direcției raionale/municipale pentru siguranța alimentelor - președinte;
- b) specialist epizootolog;
- c) specialist morfopatolog;
- d) specialist în sănătatea și bunăstarea animalelor;
- e) specialist responsabil de prelevarea și transportul probelor la laborator;
- f) medic veterinar responsabil pentru identificarea animalelor;
- g) alți specialiști la nivel raional/municipal compatibili cu funcția de expert al Centrului.

37. Centrul local de combatere a bolii are următoarele atribuții:

- a) să coopereze cu alte servicii și cu autoritățile administrației publice locale pentru a garanta eradicarea cât mai rapidă a febrei aftoase;
- b) să asigure efectuarea anchetelor epidemiologice de către medicii veterinari instruiți;
- c) să asigure circulația produselor provenite de la animale receptive, colectate dintr-o exploatație în care s-a confirmat FA;
- d) să recunoască exploatațiile de contact și să decidă ce măsuri trebuie aplicate într-o exploatație suspectă de FA pînă la momentul infirmării acesteia;
- e) să dispună de informații adiționale la fiecare 24 ore;
- f) să organizeze:
 - inspecția exploatației;
 - examinarea clinică a animalelor;
 - examinarea morfopatologică a cadavrelor;
 - prelevarea și expedierea probelor pentru cercetările de laborator, conform instrucțiunilor Centrului Național de Combatere a Bolii, sau ale grupului de experți;
 - înregistrarea și inventarierea animalelor din exploatațiile din zona de protecție și supraveghere, actualizînd informația permanent, și controlul mișcării lor;
 - controlul periodic al tuturor exploatațiilor din zona de protecție, în scopul evitării răspîndirii virusului FA;
- g) să organizeze și să controleze:
 - procesele de sacrificare și distrugere a animalelor;
 - procedurile de curățire și dezinfectare a exploatației contaminate;
- h) să îndeplinească toate ordinele Centrului Național de Combatere a Bolii;
- i) să informeze Centrul Național de Combatere a Bolii despre acțiunile întreprinse, să prezinte informații Agenției despre restricțiile ce trebuie impuse, durata și anularea lor;
- j) să formeze grupuri de specialiști responsabili de anumite acțiuni în zona de supraveghere și de protecție;

k) după primirea informației de la medicul veterinar oficial și de la deținătorul de animale despre cazuri suspecte de boală, trebuie să organizeze măsurile de prevenire a răspândirii virusului febrei aftoase;

l) să efectueze investigații epidemiologice solicitate de Centrul Național de Combatere a Bolii;

m) să informeze sistematic Centrul Național de Combatere a Bolii despre lucrul efectuat;

n) să ducă o evidență strictă a personalului (medici veterinari oficiali, experți etc.) care intră în focar și să asigure cu echipament de protecție individuală toate persoanele menționate.

38. Centrul local de combatere a bolii are următoarele drepturi:

a) să primească informații de la Centrul Național de Combatere a Bolii despre situația epidemiologică și măsurile aplicate pentru eradicarea focarelor de boală;

b) să ofere propuneri și recomandări Centrului Național de Combatere a Bolii privind măsurile de combatere a febrei aftoase;

c) să apeleze la Centrul Național de Combatere a Bolii pentru eliberarea fondurilor necesare în vederea controlului și prevenirii febrei aftoase.

39. La nivelul CLCB se organizează 2 grupuri de lucru:

a) postul de comandament fix, localizat la nivelul direcțiilor raionale/municipale pentru siguranța alimentelor, care are următoarele atribuții:

- centralizarea tuturor informațiilor, în special a celor parvenite de la diferite instituții și organisme implicate în gestionarea focarului și din anchetele epizootologice;

- analiza datelor și identificarea punctelor critice;

- evaluarea situației și evoluția focarului;

- definirea zonelor de protecție și de supraveghere, împreună cu posturile de dezinfecție și de control;

- contactarea primăriei situate în zona de supraveghere pentru instituirea măsurilor de către postul de comandament operațional;

- executarea deciziilor administrației locale;

- asigurarea transmiterii, urmăririi și execuției deciziilor Comisiei Antiepidemice Excepționale raionale/municipale;

- întocmirea raportului epizootic și a altor rapoarte;

- ținerea evidenței zilnice a mijloacelor materiale, financiare și de personal, angajate în focarul de boală;

b) postul de comandament operațional, organizat în/lângă exploatarea contaminată, are următoarele atribuții:

- colectarea datelor privind importanța focarului și evoluția bolii, evaluarea prejudiciilor produse de prezența acesteia;

- organizarea și dirijarea operațiunilor sanitar-veterinare și de supraveghere, urmărind efectuarea acestora;

- asigurarea că echipele specializate (grupurile de experți centrali și locali) pot, la sfârșitul zilei:

- să se decontamineze;
- să evalueze acțiunile întreprinse în timpul zilei;
- să primească informațiile necesare pentru a doua zi;
- aplicarea tuturor mijloacelor disponibile pentru eliminarea focarului;
- solicitarea a noi mijloace de intervenție;
- furnizarea postului de comandament fix a informațiilor necesare, transmiterea solicitărilor de noi mijloace materiale, financiare și de personal;
- punerea în aplicare a deciziilor Comisiei Excepționale Antiepidemice raionale/municipale, transmise prin intermediul postului de comandament fix.

40. Postul de comandament operațional este situat în focar și în zona de protecție a focarului și conlucrează strâns cu echipele de experți ce activează în focar și în zona de protecție a focarului.

41. Agenția va crea un grup de experți operaționali, compus din epizootologi, oameni de știință, medici veterinari oficiali și virusologi, în proporții egale pentru menținerea capacității de pregătire în efectuarea unor posibile expertize și asigurarea pregătirii pentru depistarea timpurie a unui focar de FA.

42. Atribuțiile grupului național de experți:

a) să fie capabil să asigure permanent expertiza în domeniile solicitate și să sprijine autoritatea veterinară centrală în activitățile de pregătire pentru abordarea situațiilor de urgență;

b) să consilieze pe șeful DRSA/DMSA și să acorde sprijin în eradicarea FA în ceea ce privește:

- derularea modelelor de colectare și analiză a informațiilor epidemiologice;
- dezvoltarea instrumentelor și modelelor folosind reguli ce țin cont de ultimele date științifice pentru a sprijini procesul de luare a deciziilor;
- dezvoltarea și implementarea sistemelor de gestionare a datelor pentru a administra informațiile epidemiologice, datele geografice și meteorologice, analiza de risc;
- acordarea de suport teoretic pentru instruirile de personal cu privire la semnele clinice, epidemiologice, ancheta epidemiologică și controlul bolilor epizootice, exerciții de alertă de timp real, campanii de conștientizare asupra bolii pentru autorități, fermieri și veterinari.

c) în caz de suspiciune de FA, va efectua:

- evaluarea tabloului clinic și a situației epidemiologice;
- recomandări referitoare la prelevarea de probe și analize necesare pentru diagnosticarea bolii, precum și privind acțiunile și măsurile suplimentare ce trebuie puse în aplicare.

d) în caz de confirmare a FA trebuie:

- să conducă în cazul concret și dacă este necesar, la fața locului, o evaluare a tabloului clinic și o analiză a anchetei epizootologice pentru colectarea de date necesare pentru determinarea originii infecției, datei introducerii agentului infecțios și posibilei răspândiri a bolii și să raporteze CNCB;

- să acorde consultații privind depistarea, prelevarea de probe, procedurile de testare, măsurile de combatere;
- să urmărească și să orienteze ancheta epidemiologică;
- să suplimenteze datele epidemiologice cu informații geografice, meteorologice și cu orice alte informații necesare
- să analizeze datele epizootologice și să evalueze riscurile la intervale regulate;
- să acorde asistență pentru asigurarea prelucrării cărnii și a deșeurilor cu efecte nocive minime pentru mediu.
- să conducă investigațiile epidemiologice și să evalueze riscul focarului;
- să analizeze potențialul de risc despre FA;
- să elaboreze noi strategii pentru combaterea bolii;
- să instruiască și să asiste structurile locale și centrale implicate în eradicarea focarului, despre modul în care trebuie luate măsurile în caz de necesitate.

43. Grupul național de experți în sanatare animală merg la punctele de comandament operational cu următoarele scopuri:

- în cazul unui focar primar, să efectueze imediat ancheta epidemiologica pentru evaluarea detaliată a riscului din focar;
- evaluarea continuă a potențialului risc privind FA și dezvoltarea de noi strategii pentru combaterea bolii;
- să instruiască și să asiste structurile locale și centrale implicate în eradicarea focarului, despre modul în care trebuie luate măsurile în caz de necesitate.

44. Grupul național de experți are următoarea componență:

- directorul IP Centrul Republican de Diagnostic Veterinar - șeful grupului;
- directorul adjunct al IP Centrul Republican de Diagnostic Veterinar;
- specialist virusolog - șeful Secției Virusologie a IP Centrul Republican de Diagnostic Veterinar;
- specialist morfopatolog;
- specialist epizootolog;
- specialist în diagnosticul FA;
- specialist în probleme de biosecuritate;
- specialist în sănătatea și bunăstarea animalelor;
- specialist responsabil de monitorizare;
- alți specialiști existenți la nivel național, care pot exercita competențele de expert al grupului.

Membrii Grupului național de experți sînt enumerați în anexa nr. 8 la prezentul Plan.

45. Grupurile locale de experți sunt constituite din specialiști din structura serviciilor sanitare veterinare raionale/municipale, medici veterinari de liberă practică și alte persoane suplimentare, specializate în diferite domenii.

46. Un grup local de experți este constituit din 5 subgrupuri de experți:

- a) subgrupul de epizootologi;
- b) subgrupul de screening;
- c) subgrupul de trasabilitate;
- d) subgrupul de stamping-out și evaluare;
- e) subgrupul de instruire.

47. Subgrupul de epizootologi este format din:

- a) medicul veterinar epizootolog din cadrul Secției sănătate animală de la nivelul direcțiilor raionale/municipale pentru siguranța alimentelor;
- b) medic veterinar oficial din cadrul Secției sănătate animală de la nivelul direcțiilor raionale/municipale pentru siguranța alimentelor;
- c) medicul veterinar responsabil de exploatarea respectivă.

48. Subgrupul de epizootologi lucrează împreună și sub coordonarea grupului național de experți, evaluează eficiența acțiunilor de dezinsecție și dezinsecție și asistă postul de comandament operațional la:

- a) stabilirea posibilei origini a infecției;
- b) stabilirea perioadei inițiale de contaminare a exploatarei;
- c) determinarea punctelor de risc din exploatarea contaminată și riscul pentru exploatarea din apropiere;
- d) determinarea limitelor de posibilă răspândire a agentului FA.

49. Subgrupul de screening este format din specialiști veterinari din cadrul direcțiilor raionale/municipale pentru siguranța alimentelor și activează în trei etape:

- a) screening-ul de inventariere se efectuează la începutul fazei de prealertă, pentru a avea o evaluare exactă a răspândirii virusului în zona de protecție, cât de repede posibil, și inventarierea numărului de animale receptive din această zonă;
- b) screening-ul în perioada de suspiciune și control se efectuează pentru a avea o situație exactă despre animalele moarte, ucise, suspecte de boală, suspecte de contaminare și despre animalele nereceptive din zona de protecție;
- c) Screening-ul final - se realizează screening-ul serologic în fermele din zonele de protecție și de supraveghere. Acesta este obligatoriu pentru motivarea ridicării măsurilor de carantină.

50. Subgrupul de trasabilitate realizează, în funcție de mișcările de animale vii, produse de origine animală, persoane, furaje și alte materii și materiale ce pot constitui purtători de virus al FA și în funcție de perioada maximă a posibilei contaminări:

a) trasabilitatea „amonte” și trasabilitatea „aval” de exploatarea contaminată, în timp și spațiu, pentru a evalua posibilele contacte ale exploatarei înainte de perioada de contaminare, în perioada de incubație și după suspiciunea bolii în exploatare;

b) ținerea sub observație a exploatareilor de contact și a tuturor exploatareilor suspecte până la eliminarea suspiciunii de FA;

c) recoltarea probelor necesare examenului de laborator și utilizarea probelor prelevate din exploatarea contaminată pentru determinarea originii virusului FA, precum și durata în timp între contaminare, suspiciune și diagnostic.

51. Subgrupul de stamping-out și evaluare are următoarele atribuții:

a) coordonarea uciderii animalelor receptive din exploatarea contaminată;

b) determinarea valorii animalelor, furajelor, ustensilelor și altor materiale supuse distrugerii;

c) determinarea valorii produselor de origine animală ce se distrug;

d) supravegherea dezinfecției primare, dezinfecțiilor periodice și controlul eficienței dezinfecției și dezinsecției finale.

52. Subgrupul de instruire realizează instruirea personalului din focar privind depistarea bolii și aplicarea măsurilor de control al bolii.

53. Grupul local de experți realizează, de asemenea:

a) întocmirea, împreună cu grupul național de experți, a raportului epizootic periodic;

b) avizarea recoltărilor de probe în zonele de protecție și de supraveghere.

54. Subgrupul de informare are următoarele atribuții:

a) preia toate informațiile referitoare la situația din focar;

b) răspunde la apelurile populației și furnizează informații pentru mass-media.

Secțiunea 3 Raportul epizootic

55. După efectuarea anchetei epizootologice, grupurile de experți locali și naționali vor elabora raportul epizootic, care trebuie să cuprindă următoarele:

a) situația în exploatarele infectate și în zonele de protecție și supraveghere;

b) numărul de animale receptive, ale altor specii de animale din exploatare, metodele de creștere;

c) numărul de animale clinic afectate și vechimea primelor leziuni;

d) detalii privind mărimea și amplasarea exploatarei, relațiile cu alte exploatare, existența în apropiere a șoselelor naționale ori a drumurilor principale;

e) identificarea altor exploatare ce ar putea fi infectate din aceeași sursă de contaminare;

f) situația meteorologică locală și mijloacele de legătură cu cea mai apropiată stație meteorologică;

g) mișcările recente ale animalelor și circulația persoanelor, vehiculelor, cărnii și carcaselor și ale oricărui material sau produs ce ar putea răspîndi virusul în/din exploatație.

56. În baza acestor cercetări, șeful grupului de experți trebuie să stabilească următoarele:

a) originea posibilă a infecției;

b) perioada aproximativă de apariție a bolii;

c) exploatațiile care au fost infectate pe cale aeriană sau mișcărilor;

d) măsurile ce trebuie aplicate pentru limitarea răspîndirii bolii;

e) eficacitatea tuturor măsurilor aplicate la toate nivelurile administrative și propunerile privind îmbunătățirea strategiei de combatere a bolii.

CAPITOLUL III RESURSE DE PERSONAL ȘI RESURSE TEHNICE

Secțiunea 1

Resurse de personal pentru Centrul Național de Combatere a Bolii și Centrul local de combatere a bolii

57. În evoluția focarelor de febră aftoasă este necesară deplasarea rapidă a unui număr mare de personal și de echipament spre CLCB. Detaliile procedurii sunt cuprinse în Manualul operațional pentru FA. La fel și date privind evaluarea animalelor, sacrificarea sau uciderea și ecarisarea teritoriului.

58. CNCB trebuie să mențină o listă a personalului veterinar care poate fi contactat la momentul suspiciunii sau confirmării unui focar de febră aftoasă. În această listă trebuie inclus tot personalul calificat și experimentat în creșterea speciilor susceptibile la boală și în combaterea bolii, din cadrul raionului/municipiului, cu datele de contact ale fiecăruia.

59. Membrii Centrului Național de Combatere a Bolii sînt enumerați în anexa nr. 7 al prezentului Plan.

60. În cazul apariției unui focar de FA, autoritatea publică locală trebuie să acorde Centrului local de combatere a bolii orice suport necesar, inclusiv personal audițional și alte surse necesare.

61. Centrul local de combatere a bolii va fi constituit dintr-un număr nedeterminat de specialiști, în dependență de situația creată.

62. Numărul de persoane care operează în fiecare CLCB atunci când febra aftoasă este confirmată va fi dictat de numărul de focare și de mărimea zonelor de protecție și de supraveghere.

63. Centrul local de combatere a bolii trebuie să dispună de o listă cu personalul ce va fi inclus adițional în caz de FA.

64. Medicii veterinari oficiali pot fi implicați în aplicarea măsurilor de urgență în caz de suspiciune a FA, de asemenea, pot fi implicați și specialiștii veterinari din alte localități.

65. Personalul CLCB va include:

- Personal administrativ instruit la nivel local în managementul situațiilor de urgență în eventualitatea apariției unei boli din lista A;
- Veterinari instruiți în diagnosticul febrei aftoase, ucidere, măsuri de biosecuritate și alte proceduri ce se aplică în zonele de control, operațiunile de control a mișcării animalelor în teritoriu și alte restricții;
- Personal de suport tehnic la nivelul CLCB, pregătit în diverse activități cum ar fi: evaluări, procedurile în gospodăriile infectate, operațiuni de control a mișcărilor etc.

66. Când angajații subdiviziunilor teritoriale raionale/municipale ale ANSA nu sunt suficienți, va fi angajat personal suplimentar care va efectua controlul, în funcție de numărul unităților situate în zonele de protecție și supraveghere.

67. Lista persoanelor de contact responsabile de instituirea Centrului local de combatere a bolii este stipulată în anexa nr. 9 al prezentului Plan.

Secțiunea 2

Resurse tehnice pentru Centrul Național de Combatere a Bolii

68. Agenția va asigura ca Centrul Național de Combatere a Bolii să dispună de următoarele resurse:

- a) mijloace de comunicare (telefon, fax, internet);
- b) sisteme de comunicare pentru a realiza schimbul de informații cu Centrul local de combatere a bolii, IP CRDV și alte organizații relevante;
- c) hărți și alte surse necesare pentru dirijarea măsurilor de control;
- d) un registru cu înregistrările, în ordine cronologică, ale tuturor acțiunilor aplicate;
- e) liste ce vor include toate organizațiile naționale, internaționale și laboratoarele relevante;
- f) liste cu membrii centrului și alți specialiști care vor fi contactați în caz de necesitate;

g) lista organizațiilor autorizate să proceseze carcasele și deșeurile, în caz de FA (capacitatea, adresa, detalii de contact);

h) lista măsurilor de monitorizare și control al apelor de suprafață și a celor subterane, aplicate în scopul evitării poluării lor ca rezultat al scurgerii de dezinfectant sau a descompunerii carcaselor, provenite de la animale moarte;

i) o listă actualizată a autorităților competente în protecția mediului care trebuie să fie contactate în caz de FA.

Secțiunea 3

Resurse tehnice pentru Centrul local de combatere a bolii

69. La nivel local, CLCB trebuie să aibă acces imediat și să poată procura rapid echipamentele de protecție și facilitățile materiale care să asigure implementarea întregului set de măsuri pentru controlul bolii.

70. O parte din aceste echipamente și materiale va fi stocată pentru cazuri de necesitate la nivelul DRSA/DMSA, iar restul trebuie să poată fi achiziționat rapid, în condițiile prevăzute de legislația privind achizițiile din surse publice sau private în vigoare.

71. Administrația publică locală va organiza asigurarea Centrului local de combatere a bolii cu personal, facilități, echipament și o structură organizatorică bine determinată pentru implementarea eficientă a măsurilor de control pentru FA.

72. Centrul local de combatere a bolii trebuie să dispună de cel puțin:

a) o linie telefonică rezervată comunicărilor cu Centrul Național de Combatere a Bolii și linii telefonice accesibile proprietarilor, deținătorilor de animale și altor persoane interesate;

b) alte mijloace de comunicare necesare;

c) sistem de înregistrare, conectat la Centrul Național de Combatere a Bolii și alte baze de date;

d) un registru ce conține înregistrările, în ordine cronologică, ale tuturor acțiunilor aplicate;

e) o listă actualizată permanent a tuturor persoanelor (inclusiv a medicilor veterinari de liberă practică), a tuturor instituțiilor locale ce trebuie să se implice în cazul apariției bolii FA;

f) o listă actualizată a laboratoarelor, grădinilor zoologice, altor centre și instituții unde sunt întreținute animale din speciile receptive, în scopuri științifice sau alte scopuri;

g) hărți ce conțin toate terenurile unde se pot distruge carcasele;

h) lista măsurilor de monitorizare și control al apelor de suprafață și a celor subterane, aplicate în scopul evitării poluării lor ca rezultat al scurgerii de dezinfectant sau a descompunerii carcaselor, provenite de la animalele moarte.

Secțiunea 4

Resursele necesare în cazul eradicării febrei aftoase (echipament și facilități)

73. Centrele de combatere a bolii la diferite niveluri administrative trebuie să dispună de toate mijloacele, echipamentele și facilitățile existente la nivelul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, întru realizarea tuturor activităților necesare.

74. În afară de resursele tehnice stipulate în secțiunile 2 și 3 ale prezentului capitol, centrele de combatere a bolii trebuie să dispună de:

a. Haine de protecție pentru întreg personalul implicat în aplicarea măsurilor de control, după cum urmează:

- salopete
- haine și pantaloni impermeabili
- cizme de cauciuc (cu talpa netedă pentru curățare și dezinfectare ușoară)
- căști de protecție
- căști pentru urechi
- ochelari de protecție
- mănuși industriale (rezistente împotriva dezinfectantelor alcaline sau acide)
- mănuși de unică folosință
- măști faciale de unică folosință
- o mască de gaze (mască de praf)
- trusă de prim ajutor
- bandă pentru demarcarea limitelor exploatației infectate
- semnalizatoare pentru intrările în exploatațiile infectate și pentru drumurile din interiorul zonelor de restricție
- dezinfectante (active față de virusul febrei aftoase)
- detergent
- agenți de degresare
- termometre clinice
- spray-uri colorate pentru marcarea animalelor
- lanterne de mână, baterii și becuri
- lanterne pentru frunte, baterii și becuri
- saci din plastic mari și rezistenți pentru hainele de protecție murdare și pentru deșeurile contaminate

b. echipament pentru imobilizarea animalelor:

- 6 inele nazale ptr. vite
- 6 lațuri pentru prinderea porcilor
- tranchilizante (ex. Xylazina și azaperonă)
- seringi și ace de unică folosință
- o pușcă cu săgeți tranchilizante

c. echipament pentru examenul post mortem și recoltarea probelor pentru diagnostic:

- cuțite

- pietre de ascuțit
- bisturie
- foarfece
- pense
- pense de disecție
- îmbrăcăminte lejeră pretabilă la operațiunile de curățare podală în vederea examinării și a colectării probelor de țesut
- recipiente din plastic pentru probele de țesut și cele fluide
- recipiente de protecție de metal pentru cele menționate anterior
- pungi de plastic
- banda adezivă rezistentă la apă
- etichete adezive
- materiale pentru împachetare
- markere
- tăvițe de plastic sau metal și/sau cutii pentru transportul echipamentului și a probelor
- pungi pentru fabricat gheața în congelator

d. echipament și medicație pentru uciderea efectivului de animale:

- pentobarbital sau alt agent de euthanasiere injectabil
- 2 pistoale cu glonț captiv și muniția necesară, în funcție de specia de animale
- 2 pistoale cu glonț liber și muniția necesară, în funcție de specie
- un dispozitiv electric portabil pentru sacrificarea / uciderea rumeștoarelor mici
- topoare pentru porționarea carcaselor înainte de îngropare

e. echipament pentru curățare și dezinfectare:

- 2 pompe manuale pentru spate
- o pompa automată pentru spate
- raclete
- perii aspre
- perii cu coadă lungă pentru curte
- perii de sârmă
- lopeți
- furci
- găleți
- roabe
- un arzător
- o pompă de apă portabilă automată
- o pompă cu presiune portabilă automată

f. echipament pentru dezinfecția personalului:

- găleată
- burete de plastic
- perie
- dezinfectant activ față de virusul febrei aftoase
- acid citric (0,2 %)

g. echipament pentru examinarea clinică:

- echipament pentru contenție

- sprayuri colorate pentru marcare
- sedative injectabile
- seringi
- termometre clinice

h. echipament pentru prelevarea probelor de sânge:

- vacutainere fără coagulant
- vacutainere cu anticoagulant
- ace pentru vacutainere
- suport pentru ace
- etichete

i. tipizate ale formularelor oficiale care ar putea fi solicitate ce includ:

- formularul de impunere a restricțiilor de urgență
- avizul ce indică faptul că exploatarea este sub suspiciunea de febră aftoasă
- formularele de însoțire a probelor la laborator pentru diagnostic
- raportul preliminar
- formularul de ridicare a restricțiilor de urgență
- formularul de declarare a exploatarea ca infectată
- formularul de autorizare a mișcărilor în / din exploatarea

j. alte obiecte de echipament:

- telefoane mobile
- markere
- pixuri
- agende
- lanterne de mână și frunte, baterii și becuri de rezervă
- saci de plastic mari și rezistente pentru hainele de protecție murdare și deșeuri
- tăvi și cutii ușor dezinfectabile, din plastic sau metal, pentru transportul echipamentului și probelor
- recipiente frigorifice și cutii izolate

k. Kitul nr. 1 pentru Veterinarul de laborator (VL) alcătuit din:

- 5 perechi de pungi de protecție pentru pantofi
- 2 perechi de mănuși din cauciuc și 5 perechi de mănuși din latex
- bonete și măști faciale
- foi de hârtie
- 5 containere etanșe
- 5 pungi din plastic etanșe și rezistente la apă
- lanternă
- soluție dezinfectantă activă
- 2 pixuri și carnete (agende)
- 100 seringi de 2,5 ml cu ace
- 100 de pungi subțiri din plastic
- 2 perechi de foarfece chirurgicale
- 2 perechi de pense forceps
- bandă adezivă
- 2 pense chirurgicale
- un recipient termic

- 5 pungi cu cuburi de gheață

Cel puțin 2 astfel de truse kit, trebuie să fie pregătite și disponibile, în orice moment în fiecare Centru Local de Control al Bolilor

l. Kitul nr. 2 pentru Veterinarul de laborator (VL) care trebuie să conțină:

- un container termic
- 4 perechi de pense forceps
- 2 perechi de foarfece chirurgicale
- un cuțit
- bandă adezivă
- etichete și pixuri
- 100 seringi de 2,5 ml cu ace
- comprese sterile
- 50 eprubete cu mediu de transport pentru virus
- 10 containere etanșe
- 2 costume de unică folosință
- 5 perechi de pungi de protecție pentru pantofi
- 5 perechi de mănuși din latex
- bonete și maști faciale de unică folosință

m. Obiectele mari și costisitoare ale echipamentului nu vor fi achiziționate pe stoc, dar vor fi achiziționate când este nevoie de ele, prin intermediul precontractelor sau înțelegerilor încheiate cu alte agenții. Printre aceste obiecte se numără:

- cisterne de apă
- materialele necesare pentru construirea îngrădirilor temporare
- generatoare electrice portabile
- tractoare
- macarale
- camioane
- escavatoare
- autovagoane pentru deșeuri voluminoase
- vehicule pentru transportul animalelor vii, carcaselor și deșeurilor

75. De asemenea, se presupune că, în eventualitatea unei epidemii pe scară largă, materialele sau obiectele adiționale mai mici vor fi achiziționate sau închiriate. Se presupune că depozitele pentru echipamentele de urgență sunt, sau vor fi localizate adiacent centrelor raionale/municipale existente ale autorității veterinare oficiale; la fel în cazul unui focar confirmat de febră aftoasă, CLCB va fi stabilit în același loc sau cel puțin în apropierea acestuia.

76. Echipamentele și materialele stocate vor fi menținute corespunzător și vor fi verificate periodic, pentru aprecierea gradului de deteriorare în vederea înlocuirii lor.

77. Acces la resursele enumerate mai jos vor avea șeful Centrului local de combatere a bolii și o persoană responsabilă desemnată de șef, care va ține evidența strictă a:

- a) vehiculelor;
- b) combustibililor;
- c) utilajelor de dezgropare și îngropare;
- d) aruncătoarelor de flăcări (pentru sterilizarea metalelor);
- e) echipamentului de pulverizare și altor mijloace de sanitație;
- f) mijloacelor de transport specializate pentru transportarea deșeurilor, cadavrelor și a carcaselor de păsări sacrificate sau ucise, în cazul în care nu există posibilitatea de procesării și distrugerii acestora în interiorul exploatației;
- g) mijloacelor de transportare a probelor destinate examenului de laborator;
- h) mijloacelor de birotică;
- i) mijloacelor materiale de instruire;
- j) mijloacelor de curățare, dezinsecție și dezinsecție;
- k) mijloacelor de ucidere;
- l) echipamentelor de protecție.

78. Dimensiunile echipamentului destinat acestor acțiuni vor fi potrivite fiecărui membru al echipelor de experți locali sau naționali și se vor păstra sub formă de set individual, în saci de plastic etichetați cu numele utilizatorilor, alături de trusele destinate recoltării de probe, în locuri special destinate și închise, la care vor putea avea acces permanent persoanele desemnate.

79. Este interzisă utilizarea în alte scopuri a echipamentului de intervenție.

80. După utilizare, echipamentul folosit este, după caz, fie sterilizat prin fierbere și rămîne în interiorul exploatației, în vederea utilizării în acțiuni de intervenție în presupusul focar, fie se ambalează în saci de plastic dubli, care vor fi supuși separat dezinsecției chimice exterioare și se vor decontamina prin autoclavare în laborator.

81. În scopul asigurării executării corespunzătoare a prezentului Plan, ANSA colaborează cu alte autorități centrale de specialitate.

CAPITOLUL IV DIAGNOSTICUL DE LABORATOR

82. Examenle de laborator pentru depistarea febrei aftoase sînt efectuate de către laboratoarele acreditate. În calitate de laborator național de referință pentru depistarea febrei aftoase este desemnat Instituția Publică Centrul Republican de Diagnostic Veterinar, adresa: mun. Chișinău, str. Murelor 3. IP CRDV asigură, ca testările de laborator pentru detectarea febrei aftoase în Republica Moldova se realizează în conformitate cu prevederile Manualului de diagnostic și a manualului operațional pentru FA.

83. Supravegherea pasivă, supravegherea activă, supravegherea serologică, se efectuează în conformitate cu prevederile Programului acțiunilor strategice de supraveghere, profilaxie și combatere a bolilor la animale, de prevenire a transmiterii bolilor de la animale la om și protecția mediului și conform Manualului de diagnostic.

84. Laboratorul Național de Referință pentru Febra aftoasă funcționează în condiții de strictă securitate.

85. Laboratorul Național de Referință pentru Febra aftoasă trebuie să formuleze și să aprobe măsurile de biosecuritate ce trebuie să fie aplicate la recoltarea probelor, diagnostic, testare serologică, împachetarea probelor și transportul lor – și să o publice în Manual operațional.

86. Toate probele colectate de către medicii veterinari oficiali se expediază la I.P. CRDV pentru cercetare, acesta raportează Agenției rezultatele testărilor.

87. Laboratorul național de referință urmează să dispună de:

- ✓ echipamentul necesar;
- ✓ experți competenți să efectueze examenele de laborator;
- ✓ sușe inactivate de referință ale tuturor serotipurilor virusului febrei aftoase;
- ✓ seruri imune împotriva virusurilor.

88. Între CNCB, GNE și Laboratorul Național de Referință pentru FA, trebuie să existe un sistem de comunicare directă.

89. I.P. CRDV asigură colaborarea cu Laboratorul internațional de referință pentru febra aftoasă sau cu alte laboratoare internaționale, participând periodic la testări comparative.

90. În cazul în care rezultatul este pozitiv, Directorul general al Agenției va asigura organizarea livrării probelor la un laborator internațional de referință pentru febra aftoasă, în scopul confirmării adiționale a bolii.

91. Laboratorul Internațional de Referință pentru FA: The Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, of the Biotechnology and Biological Sciences Research Council (BBSRC), în Marea Britanie.

92. Laboratorul Național de Referință pentru FA: IP CRDV, str. Murelor 3.

93. Diagnosticul diferențial se face cu bolile cu simptome asemănătoare, ca:

- Stomatita veziculoasă
- Pesta bovină
- Rinotraheita infecțioasă a bovinelor

- Variola
- Alte boli care prezintă „afte” în tabloul clinic.

CAPITOLUL V

VACCINAREA DE URGENȚĂ ÎMPOTRIVA FEBREI AFTOASE

94. Republica Moldova nu practică vaccinarea preventivă sau de necesitate împotriva FA din anul 1992.

95. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (CNCB) poate introduce vaccinarea de urgență la animale biongulate, ca o măsură pe termen scurt pentru a limita un focar, atunci când evaluarea riscului indică faptul că există o amenințare semnificativă și imediată de răspândire a febrei aftoase în cadrul sau către Republica Moldova, în conformitate cu prezentul capitol, unde există una sau mai multe din următoarele:

- Un focar pe teritoriul Republicii Moldova;
- Când febra aftoasă a fost confirmată la animalele biongulate într-o țară terță apropiată.

96. Atunci când Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (CNCB) intenționează să introducă vaccinarea de urgență, așa cum este prevăzut la lit. a) al prezentului pct., aceasta trebuie să trimită Organizației Mondiale pentru Sanatate Animală (OIE) planul de vaccinare de urgență. Acest plan trebuie să conțină cel puțin următoarele informații:

- Situația bolii, care a dus la aplicarea pentru vaccinarea de urgență;
- Aria geografică în care urmează să fie efectuată vaccinarea și numărul de exploatații din acea zonă și numărul de exploatații în care se va efectua vaccinarea, dacă sunt diferite de primele;
- Speciile de animale care urmează să fie vaccinate;
- Numărul aproximativ de animale domestice să fie vaccinate;
- Sumarul caracteristicilor vaccinului;
- Durata estimativă a campaniei de vaccinare de urgență;
- Prevederile specifice privind mișcarea animalelor domestice;
- Criteriile pentru a decide dacă vaccinarea de urgență urmează să fie aplicată în exploatațiile de contact;
- Păstrarea evidențelor animalelor care urmează să fie vaccinate;
- Testele clinice și de laborator ce urmează să fie efectuate în exploatațiile unde urmează să fie efectuată vaccinarea de urgență și în alte exploatații situate în zona de vaccinare de urgență, pentru a monitoriza situația epidemiologică, eficiența campaniei de vaccinare de urgență și controlul animalelor care urmează să fie vaccinate.

97. După aprobarea de către Agenție a vaccinărilor contra febrei aftoase, este necesară întocmirea unui plan de efectuare a acestor vaccinări.

98. Centrul Național de Combatere al Bolilor este responsabil pentru:

- Aprovizionarea cu vaccin, folosirea acestuia și pentru stabilirea zonei în care va fi utilizat;
- Planificarea cantității de vaccin necesară, operațiunile necesare pentru distribuirea lui, inclusiv lanțul frigorific de la punctul de primire la punctul de păstrare și apoi la locul utilizării;
- Echipamentul de vaccinare, suficient să asigure administrarea unei mari cantități de vaccin în scurt timp, ținut în păstrare de Centrul Local de Combatere al Bolilor va putea fi trimis rapid în zona unde va fi utilizat;

99. Va fi completată o listă cu personalul veterinar, tehnic și centrul administrativ, care va fi instruit privind procedurile de vaccinare.

100. Fiecare echipă de vaccinare va fi constituită dintr-un medic veterinar și un tehnician veterinar. Înaintea vaccinării, animalele vor fi examinate clinic și vaccinarea se va aplica numai animalelor care nu prezintă semne clinice de boală.

CAPITOLUL VI EXERCIȚII ȘI TRENING

101. Personalul veterinar din Moldova trebuie să fie implicat cu regularitate în:

- a) instruire privind semnele clinice, ancheta epidemiologică și combaterea bolilor epizootice;
- b) exerciții de alertă în timp real.

102. Cursurile de trening trebuie să includă trening în diagnosticul clinic, investigații epidemiologice și procedurile premiselor de infectare ce includ măsurile sanitare veterinare și cele de curățare și dezinfecție;

- a) diagnosticarea FA;
- b) proceduri la premisele suspectate/infectate de FA în cadrul zonelor de protecție și supraveghere;
- c) proceduri la Centrul local de combatere a bolii;
- d) trasabilitatea practicii și menținerea datelor;
- e) procedurile de notificare și publicitate.

103. Personalul veterinar implicat în combaterea bolii trebuie nominalizat pentru instruire atât în țară și străinătate

104. Instruirea personalului din laboratoare se realizează cu privire la prezentarea noilor echipamente pentru laborator și a testelor de diagnostic pentru FA, ca parte a Planului de contingenta pentru FA.

105. În afară de aceasta, exercițiul de trening se va efectua periodic la nivel central și regional.

106. În cadrul facultății de medicină veterinară se prezintă în detaliu aspectele de informare și instruire privind FA:

- a) semnele clinice ale pseudopestei aviare;
- b) datele epizootologice ale bolii;
- c) procedurile de notificare;
- d) măsurile de control;
- e) situația epizootică în Republica Moldova și în plan mondial.

107. Se instruiesc specialiștii veterinari care vor participa nemijlocit la eradicarea focarului de boală.

108. Se efectuează instruirii periodice privind sistemul rapid de alertă, analiza de risc privind importul de animale și sistemul de notificare.

109. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor organizează periodic exerciții de simulare pentru instruirea personalului centrelor de combatere a bolii.

CAPITOLUL VII

PROGRAME DE INFORMARE ȘI DE CONȘTIENȚIZARE A POPULAȚIEI

110. Atât în timp de liniște epidemiologică, cât și în perioadele de evoluție a bolii, CNCB trebuie să informeze și conștientizeze publicul prin:

- Afișarea în locuri publice de material informativ referitor la FA;
- Tipărirea de broșuri informative;
- Anunțuri media și internet;
- Ședințe informative publice.
- Publicitate intensivă la acutizarea bolii.

Modele de afișe, dispoziții și anunțuri pot fi consultate în Manualul Operațional.

111. Avertizarea și informarea despre evoluția FA este deosebit de importantă atât pentru fermieri cât și pentru opinia publică. Aceasta trebuie să se realizeze prin toate mijloacele posibile: mass media, școala, dispensare umane, biserică. Informarea trebuie menținută pe toată durata bolii, până la stingerea focarelor de febră aftoasă.

Avertizarea populației este o problemă extrem de delicată și trebuie să se realizeze fără a crea panică.

112. Se vor elabora și distribui în teren afișe, la nivelul primăriilor, clinicilor și cabinetelor veterinare, cabinetelor umane; de asemenea, vor fi distribuite afișe în comune, orașe mici, aeroporturi, gări, școli, birouri etc.

113. Unele transmisii prin radio și TV vor avea ca subiect de discuție FA și măsurile despre prevenire.

114. Este necesar ca oamenii să fie informați prin mass media despre simptomele și pericolele bolii. De asemenea, este necesar să se informeze populația rurală.

115. Proprietarii și deținătorii de animale sînt informați periodic despre procedurile de notificare a bolii în caz de suspiciune.

116. Modele de dispozitii, măsuri de restricție și anunțuri, sunt descrise în Manualul Operational pentru FA, în *patrea IV Formulare specifice*.

117. Fiecare DRSA/DMSA, va avea cel puțin o copie a Planului de Contingență pentru FA, pentru instrucțiuni.

CAPITOLUL VIII DISTRUGEREA CADAVRELOR ÎN CAZUL UNEI EPIDEMII MAJORE

118. Uciderea animalelor și distrugerea carcaselor în cazul izbucnirii unui focar de pestă porcină africană se va face cât mai rapid posibil, pentru a împiedica răspândirea bolii în exploatațiile de contact.

119. Distrugerea animalelor ucise se poate face prin două metode:

- convențional (prin denaturarea în unități specializate);
- alternativ, acolo unde este depășită capacitatea de neutralizare a cadavrelor sau unde condițiile epidemiologice o impun.

120. Pot fi folosite metode alternative de ecarisare ca incinerarea și îngroparea. Dacă se hotărăște folosirea acestor metode, trebuie întâi să fie consultată Autoritatea Locală pentru Protecția Mediului, cu privire la locurile potrivite ce vor fi folosite.

121. Descrierea metodelor de ucidere și de distrugere a carcaselor este cuprinsă în procedurile din manualul operațional pentru FA.

CAPITOLUL IX CURĂȚENIA ȘI DEZINFECȚIA PRIMARĂ ȘI FINALĂ

122. Operațiunile de curățare și dezinfecție și, atunci când este necesar, măsurile de distrugere a rozătoarelor și insectelor sunt efectuate sub supraveghere veterinară oficială și în conformitate cu instrucțiunile date de medicul veterinar oficial;

123. Substanțele dezinfectante ce trebuie utilizate și concentrațiile acestora sunt aprobate oficial de către autoritatea competentă, pentru a se asigura distrugerea virusului febrei aftoase;

124. Eficiența substanțelor dezinfectante trebuie verificată înainte de utilizare, deoarece eficiența unor substanțe dezinfectante este diminuată de depozitarea prelungită;

125. Alegerea substanțelor dezinfectante și a procedurilor de dezinfecție trebuie făcută luându-se în considerare natura incintelor, vehiculelor și obiectelor care urmează să fie tratate;

126. Condițiile în care sunt utilizați agenții de degresare și substanțele dezinfectante trebuie să asigure eficacitatea acestora. În special, trebuie respectați parametrii tehnici indicați de producător, cum ar fi: presiunea, temperatura minimă și timpul de contact necesar;

127. Desfășurarea curățeniei și dezinfecției în caz de febră aftoasă este prevăzută în capitolul 17 al Manualului operațional pentru febra aftoasă.

128. După fiecare dezinfecție se întocmește un act de dezinfecție, dezinfecție și deratizare. Modelul *Actului de dezinfecție, dezinfecție și deratizare* este descris în Manualul operațional pentru febra aftoasă (*Formularul nr. 15*)

CAPITOLUL X PREVEDERILE DE FINANȚARE

129. Fondurile bugetare de urgență se asigură pentru:

a) acțiunile de importanță deosebită ce se întreprind pentru lichidarea rapidă a focarelor de boli transmisibile, prin sacrificarea unor animale și prin alte măsuri ce se impun pentru prevenirea difuzării epizootiilor și pentru apărarea sănătății efectivelor de animale;

b) sacrificarea unor animale și alte măsuri ce se impun pentru prevenirea epizootiilor și apărarea sănătății efectivelor de animale, în cazul acțiunilor de importanță deosebită prevăzute la lit. a);

c) plata despăgubirilor suportate de persoane juridice și fizice proprietari de animale se face conform „Regulamentului privind modul de calculare a despăgubirilor acordate proprietarilor de animale sacrificate, ucise sau altfel afectate în urma lichidării rapide a focarelor de boli transmisibile ale animalelor”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 645 din 19.07.2010;

129. Mijloacele financiare destinate lichidării focarelor de boală, se distribuie pentru:

a) plata suplimentară pentru salariați (ore suplimentare, angajări temporare, cheltuieli de transport și diurnă);

b) procurarea echipamentelor și alte materialelor de protecție;

c) transport și incinerare;

d) uciderea animalelor și distrugerea cadavrelor acestora;

- e) dezinfectarea sau distrugerea materialelor contaminate;
- f) curățarea și dezinfecția adăposturilor, curților, vehiculelor și echipamentelor;
- g) măsuri de protecție a animalelor;
- h) susținerea activităților grupului de experți;
- i) instruirea și pregătirea generală a echipelor de lucru pentru combaterea bolii în focare.

130. Personalul din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor va fi distribuit de însuși Agenție.

131. În cazul în care este necesar personal suplimentar pe o perioadă determinată, cheltuielile ocazionate de plata manoperei, diurnei, transportului, cazării etc, se va face din fondul pentru combaterea epizootiilor.

132. Cheltuielile alocate pentru acoperirea costurilor activităților pe care serviciile veterinare le efectuează în scopul prevenirii introducerii bolii și supravegherii în scop preventiv a efectivelor de animale sunt asigurate din fonduri bugetare.

133. Prelevarea de probe suplimentare și transportul acestora la laborator se face conform manualului operațional din mijloacele financiare destinate lichidării focarelor de boală.

134. Sacrificarea animalelor bolnave, transportul carcaselor, cadavrelor, transportul și distrugerea materialelor contaminate vor fi acoperite din fondul pentru combaterea epizootiilor.

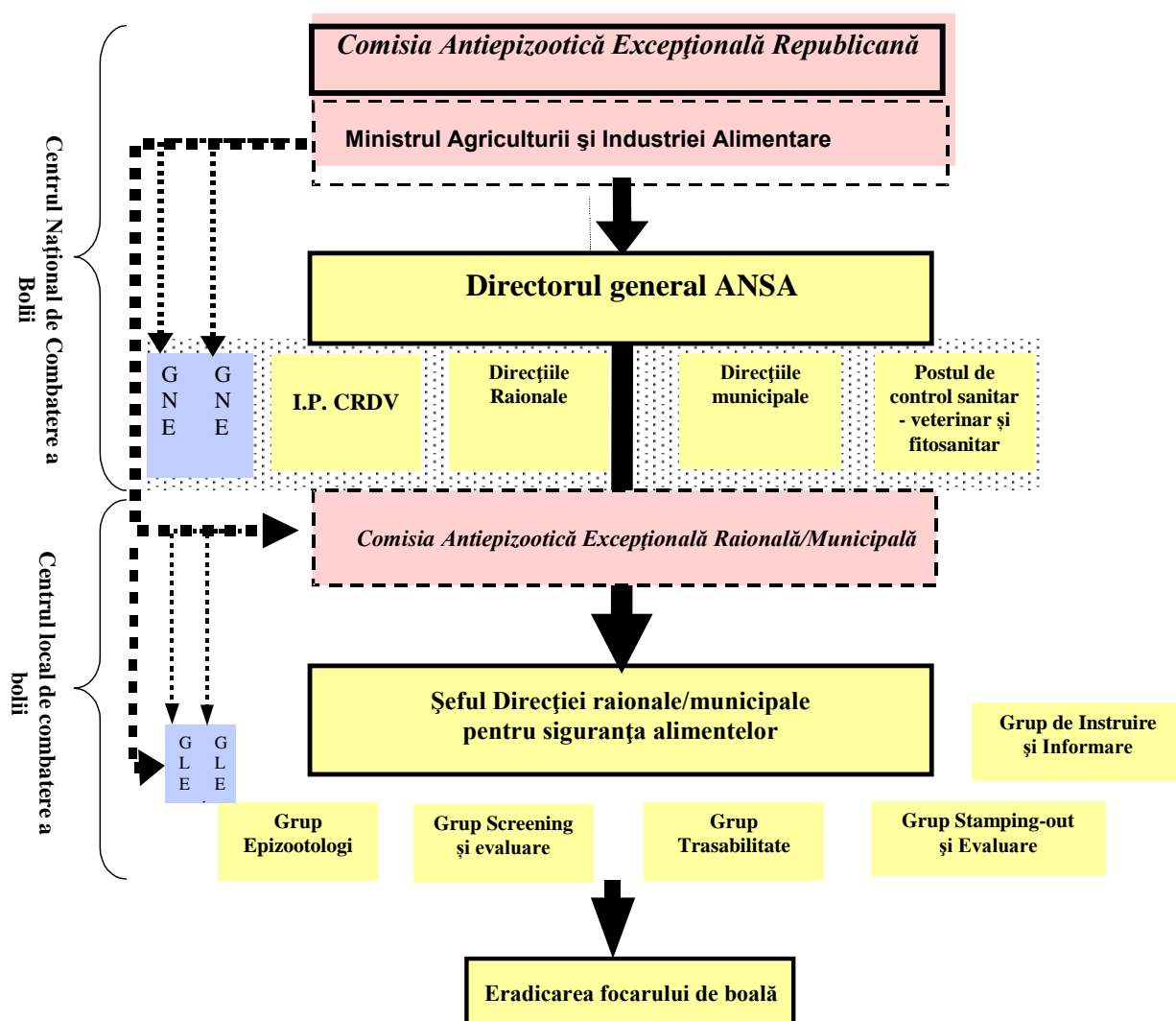
135. Cheltuielile ocazionate de elaborarea programului de intervenție în situații de necesitate și, în general, toate cheltuielile de pregătire a operațiunilor sunt finanțate din fondurile bugetare destinate serviciilor veterinare pentru activități curente.

136. Costurile privind operațiunile de curățenie, sanitație, dezinfecție, deratizare, efectuate în focarul de boală, sunt, de asemenea, acoperite din fondurile bugetare.

A N E X E:

Anexa nr. 1
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru
Febra aftoasă

Diagrama Lanțului de Comandă

Notă:

GNE- grupul național de experți; GLE-grupul local de experți;

Criteriile și cerințele referitoare la planurile de contingență

La elaborarea planului de contingență, Agenția se conduce de următoarele cerințe:

1. Existența unor dispoziții prin care să fie asigurate competențele juridice necesare pentru implementarea planurilor de contingență și care să permită efectuarea unei campanii rapide și eficiente de eradicare;

2. Existența dispozițiilor prin care să fie asigurat accesul la fonduri de urgență, la mijloace bugetare și la resurse financiare în vederea acoperirii tuturor aspectelor combaterii unei epizootii de febră aftoasă;

3. Instituirea lanțului de comandă care să garanteze un proces rapid și eficient de luare a deciziilor în cazul unei epizootii de febră aftoasă;

4. Asigurarea cooperării între CNCB, CLCB și alte autorități competente în domeniul mediului, astfel încât acestea să asigure buna coordonare a acțiunilor de securitate veterinară și în domeniul mediului;

5. Disponibilitatea personalului, echipamentelor și capacității de laborator, care să garanteze realizarea unei campanii rapide și eficiente;

6. Disponibilitatea unui manual operațional actualizat, care să conțină o descriere detaliată, completă și practică a tuturor procedurilor, instrucțiunilor și măsurilor de combatere pentru abordarea unui focar de febră aftoasă;

7. Participarea regulată a personalului la:

a) instruirii privind semnele clinice, investigația epidemiologică și combaterea epizootiilor;

b) exerciții de alertă în timp real;

c) instruirii în domeniul tehnicilor de comunicare, în vederea organizării unor campanii de sensibilizare privind epizootia respectivă, destinate autorităților, fermierilor și medicilor veterinari oficiali;

8. Pregătirea planurilor de contingență, cu stabilirea resurselor necesare pentru combaterea unui număr mare de focare în cazul în care acestea s-ar declanșa în termen scurt și ar fi provocate de mai multe serotipuri sau sușe diferite din punct de vedere antigenic;

9. Pregătirea planurilor de contingență pentru a asigura că, eliminarea masivă a carcaselor și a deșeurilor de animale se poate realiza fără a pune în pericol sănătatea umană, prin intermediul următoarelor proceduri sau metode ce permit prevenirea tuturor efectelor negative în domeniul mediului:

a) ce prezintă un risc minim pentru sol, aer, ape de suprafață și subterane, plante și animale;

b) ce prezintă inconveniențe sonore sau olfactive minime;

c) ce prezintă efecte nocive minime asupra zonelor de interes special;

10. Identificarea unor locații și instalații adecvate de tratare și eliminare a carcaselor și a deșeurilor de animale în cazul apariției unui focar.

**Notificarea internă și externă a bolii și informații epizootologice ulterioare
ce urmează a fi furnizate de către Agenția Națională pentru Siguranța
Alimentelor, în cazul confirmării febrei aftoase**

1. În termen de 24 de ore de la confirmarea oricărui focar primar de boală, caz primar la păsări sălbatice sau caz într-un abator sau mijloc de transport, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor trebuie să notifice la OIE, prin intermediul Sistemului de notificare a bolilor la animale, stabilit conform Normei sanitare veterinare privind anunțarea, declararea și notificarea unor boli transmisibile ale animalelor următoarele:

- a) data prezentării informației;
- b) ora prezentării informației;
- c) denumirea țării;
- d) denumirea bolii;
- e) numărul de focare sau de cazuri;
- f) data la care a fost suspectată febra aftoasă;
- g) data confirmării;
- h) metodele utilizate pentru confirmare;
- i) faptul dacă prezența bolii a fost confirmată la animale sălbatice sau la animale dintr-o exploatație, abator sau mijloc de transport;
- j) localizarea geografică unde a fost confirmat focarul sau cazul de febră aftoasă;
- k) măsurile întreprinse de combatere a bolii.

2. În cazul focarelor sau cazurilor primare în abatoare sau mijloace de transport, pe lângă datele specificate la pct. 1 al prezentei anexe, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor trebuie să prezinte la OIE, de asemenea, următoarele informații:

- a) numărul de animale susceptibile din focar, abator sau mijloc de transport;
- b) numărul de animale moarte din fiecare categorie din exploatații, abator sau mijloc de transport;
- c) pentru fiecare categorie, morbiditatea bolii și numărul de animale la care febra aftoasă a fost confirmată;
- d) numărul de animale ucise în focar, abator sau mijloc de transport;
- e) numărul de carcase prelucrate;
- f) în cazul unui singur focar, distanța dintre acesta și cea mai apropiată exploatație de animale;
- g) dacă febra aftoasă a fost confirmată într-un abator sau mijloc de transport, localizarea exploatației sau exploatațiilor de origine a animalelor sau a carcaselor infectate.

3. În cazul focarelor secundare, informațiile prevăzute la pct. 1 și 2 ale prezentei anexe trebuie prezentate la OIE în termenul-limită stabilit de Norma sanitară veterinară privind anunțarea, declararea și notificarea unor boli transmisibile ale animalelor.

4. Organul Central al Serviciului Veterinar de Stat întocmește un raport scris referitor la informațiile ce urmează a fi furnizate la OIE privind orice focar sau caz de febră aftoasă dintr-o exploatație, abator sau mijloc de transport, conform pct. 1-3 ale prezentei anexe, care va cuprinde:

a) data la care animalele dintr-o exploatație, abator sau mijloc de transport au fost ucise, iar carcasele acestora - prelucrate;

b) rezultatele testelor efectuate pe probe prelevate în momentul uciderii animalelor;

c) numărul de animale ucise și prelucrate, precum și numărul de animale care urmează a fi tăiate la o dată ulterioară și termenul-limită stabilit pentru tăierea acestora;

d) orice informație referitoare la posibila origine a bolii sau originea bolii, dacă aceasta a fost stabilită;

e) în cazul unui focar primar sau al unui caz de febră aftoasă dintr-un abator sau mijloc de transport, tipul genetic al virusului responsabil de focar sau de caz;

f) în cazurile în care animalele au fost ucise în exploatațiile de contact sau în exploatațiile ce conțin animale suspecte de a fi infectate cu virusul febrei aftoase, informații cu privire la:

- data uciderii și numărul de animale din fiecare categorie, ucise în fiecare exploatație;

- legătura epizootologică dintre focarul sau cazul de febră aftoasă și fiecare exploatație de contact sau motivele care au condus la suspiciunea de febră aftoasă din fiecare exploatație suspectată;

- rezultatele testelor de laborator efectuate pe probele prelevate de la animale din exploatații în momentul uciderii acestora;

g) în cazurile în care animalele din exploatațiile de contact nu au fost ucise, informații cu privire la motivele acestei decizii.

Planurile de eradicare a febrei aftoase la animalele sălbatice

1. În termen de 90 de zile de la confirmarea unui caz primar de febră aftoasă la animale sălbatice, se întocmește planul de eradicare a bolii și măsurile care urmează a fi puse în aplicare în exploatațiile situate în zona respectivă.

2. Planul conține informații privind:

a) rezultatele anchetelor epidemiologice și ale controalelor și repartizarea geografică a bolii;

b) delimitarea zonei infectate de pe teritoriul țării. La delimitarea zonei infectate, subdiviziunile teritoriale ale Agenției țin seama de următoarele informații:

- rezultatele anchetelor epidemiologice și repartizarea geografică a bolii;
- populația de animale sălbatice prezente în zonă;
- existența unor obstacole importante, naturale sau create de om, pentru circulația animalelor sălbatice;

c) organizarea unei strânse cooperări între biologi, vânători, asociațiile de vânătoare, serviciile pentru protecția faunei sălbatice și autoritățile sanitar-veterinare (sănătate animală și siguranța alimentelor);

d) campania de informare care urmează să fie pusă în aplicare pentru conștientizarea vânătorilor cu privire la măsurile pe care trebuie să le adopte în cadrul planului de eradicare;

e) eforturile specifice depuse pentru a determina numărul de grupuri de animale sălbatice care au avut contacte limitate cu alte grupuri de animale sălbatice în zona infectată și în jurul acesteia, precum și localizarea acestor grupuri;

f) numărul aproximativ de grupuri de animale sălbatice, precum și dimensiunile acestora în zona infectată și în jurul acesteia;

g) eforturile specifice depuse pentru a determina amploarea infecției la animalele sălbatice, prin intermediul examenului animalelor sălbatice sacrificate de vânători sau găsite moarte și prin examene de laborator, inclusiv prin intermediul unor anchete epidemiologice pe categorii de vârstă;

h) măsurile adoptate pentru a diminua propagarea bolii provocată de circulația animalelor sălbatice și/sau de contactele dintre grupurile de animale sălbatice. Aceste măsuri pot cuprinde interzicerea vânătorii;

i) măsurile adoptate în vederea reducerii populației de animale sălbatice, în special a numărului de animale tinere, din speciile predispuse la febra aftoasă din fauna sălbatică;

j) cerințele care urmează a fi respectate de vânători pentru a evita orice propagare a bolii;

k) metoda de eliminare a animalelor sălbatice găsite moarte sau sacrificate, bazată pe:

- prelucrarea sub control oficial;
- inspecția efectuată de un medic veterinar oficial și testele de laborator;

l) investigația epidemiologică efectuată pe fiecare animal sălbatic din specia predispusă la febra aftoasă, sacrificat sau găsit mort:

- sectorul geografic în care animalul a fost găsit mort sau a fost sacrificat;
- data la care animalul a fost găsit mort sau a fost sacrificat;
- persoana care a găsit animalul mort sau care l-a sacrificat;
- vârsta și sexul animalului sălbatic;
- dacă a fost sacrificat, simptomele constatăte înainte de sacrificare;
- dacă a fost găsit mort, starea carcasei;
- concluziile;

m) programele de supraveghere și măsurile de prevenire aplicabile exploatațiilor care dețin animale din speciile predispuse la febra aftoasă situate în zona infectată delimitată și, după caz, în jurul acesteia, inclusiv transportul și circulația animalelor din speciile predispuse la febra aftoasă în interiorul, din sau spre această zonă;

n) alte criterii aplicate pentru eliminarea măsurilor adoptate în vederea eradicării bolii în zona delimitată și măsurile aplicate exploatațiilor din această zonă;

o) autoritatea însărcinată cu supravegherea și coordonarea unităților care răspund de punerea în aplicare a planului;

p) sistemul instituit pentru ca grupul de experți desemnat să poată efectua examinarea constantă a rezultatelor planului de eradicare;

q) măsurile de combatere a bolii puse în aplicare după încheierea unei perioade de 12 luni de la constatarea ultimului caz confirmat de febră aftoasă la animalele sălbatice din zona infectată delimitată.

**Funcțiile și obligațiile
I.P. Centrul Republican de Diagnostic Veterinar,
ca laborator național de referință**

IP Centrul Republican de Diagnostic Veterinar trebuie să se asigure că:

- a) pe teritoriul țării, testarea de laborator pentru detectarea prezenței febrei aftoase și identificarea tipului genetic al izolatelor de virus sînt efectuate conform manualului de diagnostic;
- b) izolatele de virus aftos sînt furnizate fără întîrziere laboratorului internațional de referință, pentru caracterizare completă, confirmînd:
 - proveniența lor din toate focarele primare de febră aftoasă;
 - proveniența lor dintr-un număr reprezentativ de focare, în cazul focarelor secundare.

I.P. CRDV asigură colaborarea cu Laboratorul internațional de referință pentru febra aftoasă sau cu alte laboratoare internaționale, participînd periodic la testări comparative.

Anexa nr. 6
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru
Febra aftoasă

Membrii celulei de criză

Numele, prenumele	Funcția	Telefon fix	E-mail
Ion Sula	Director general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor	(373) 022 294-730	info@ansa.gov.md
Vasile Bahău	Director adjunct al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor	(+373) 022 210-513	ansa@maia.gov.md
Vitalie Carauș	Șef al Direcției Supraveghere Sanitar-Veterinară	(+373) 022 210-338	vitalie.caraus@ansa.gov.md
Nicolae Gangal	Directorul I.P.CRDV	(+373) 022 742-311	crdv@rambler.ru
Vasile Bumacov	Ministrul Agriculturii și Industriei Alimentare	(+373) 22 233-536	adm_maia@maia.gov.md
Anatol Arapu	Ministrul Finanțelor	(+373) 022 262- 523 262-517	cancelaria@mf.gov.md
Dorin Recean	Ministrul Afacerilor Interne	(+373) 022 255-236 228-301	mai@mai.gov.md
Valentina Țapiș	Ministrul Mediului	(+373) 022 204 - 507	secretariat@mediu.gov.md
Vasile Botnari	Ministrul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor	(+373) 022 820-712	secretariat@mtid.gov.md
Andrei Usatîi	Ministrul Sănătății	(+373) 022 268-885	www.ms.gov.md
Maia Sandu	Ministrul Educației	(+373) 022 233-348	asistentministru@edu.md

Anexa nr. 7
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru
Febra aftoasă

Membrii Centrului Național de Combatere al Bolii

Numele, prenumele	Funcția	Telefon fix	E-mail
Ion Sula	Director general al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor	(373) 022 294-730	info@ansa.gov.md
Vasile Bahău	Director adjunct al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor	(373) 022 210-513	ansa@maia.gov.md
Vitalie Carauș	Șef al Direcției Supraveghere Sanitar-Veterinară	(373) 022 210-338	vitalie.caraus@ansa.gov.md
Nicolae Grati	Șef al secției sănătatea și bunăstarea animalelor	(373) 022 210-203	nicolae.grati@ansa.gov.md
Maxim Sîrbu	Șef de serviciu monitorizare și notificarea a bolilor	(373) 022 210-178	maxim.sirbu@ansa.gov.md
Nicolae Gangal	Director al I.P.CRDV	(373) 022 742-311	crdv@rambler.ru
Nicolae Antoci	Director adjunct al I.P.CRDV, șef secție epizootologie, prognozare și profilaxie, I.P.CRDV	(373) 022 742-908	antochcrdv@rambler.ru
Ina Naraevschi	Șef secție virusologie I.P. CRDV	(373) 022 922-054	naraievscaiaina@mail.ru
Tatiana Orlova	Șef secție recepție probe și morfopatologie, I.P. CRDV	(373) 022 742-300	crdv@rambler.ru

Anexa nr. 8
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru
Febra aftoasă

Membrii grupului național de experți

Numele, prenumele	Funcția	Telefon fix	E-mail
Nicolae Gangal	Director al I.P.CRDV	(+373) 22 742-311	<u>crdv@rambler.ru</u>
Nicolae Antoci	Director adjunct al I.P.CRDV, șef secție epizootologie, prognostic și profilaxie, I.P.CRDV	(373) 022 742-908	<u>antochcrdv@rambler.ru</u>
Ina Naraevski	Șef secție virusologie I.P. CRDV	(373) 022 922-054	<u>naraievscaiaina@mail.ru</u>
Nicolae Starciuc	Universitatea Agrară de Stat, șef catedra de epizootologie	(+373) 22 432-258	<u>nickstarciuc@yahoo.com</u>
Tatiana Orlova	Șef secție recepție probe și morfopatologie, I.P. CRDV	(373) 022 742-300	<u>crdv@rambler.ru</u>
Victor Dediu	Medic veterinar epizootolog, IP CRDV	(373) 022 742-908	<u>vdediuamvlpm@rambler.ru</u>

Anexa nr. 9
la Planul de contingență al
Republicii Moldova pentru
Febra aftoasă

**Lista persoanelor de contact, responsabile de instituirea
Centrului local de combatere a bolii**

Nr.	Denumirea raionului/ municipiului	Șeful Direcției raionale/municipale pentru siguranța alimentelor	Telefon de serviciu
1.	Anenii Noi	Andronic Petru	0265-22957
2.	Basarabeasca	Tarlev Mircea	0297-22576
3.	Briceni	Roșca Alexandru	0247-22300
4.	Cahul	Catan Vasile	0299-41833
5.	Cantemir	Zagorschi Gheorghe	0273-23313
6.	Călărași	Anghel Tudor	0244-75432
7.	Căușeni	Agapii Vitalii	0243-23087
8.	Cimișlia	Tristan Evghenie	0241-22859
9.	Criuleni	Gangan Ion	0248-20273
10.	Dondușeni	Vengher Iuri	0251-21221
11.	Drochia	Gajiu Vasile	0252-22474
12.	Dubăsari	Spiridonov Alexandru	0248-55280
13.	Edineț	Veremciuc Marin	0246-22108
14.	Fălești	Balica Eduard	0259-23761
15.	Florești	Carbune Vasile	0250-22010
16.	Glodeni	Maican Vladimir	0249-22176
17.	Hâncești	Cojocarum Dumitru	0269-23659
18.	Ialoveni	Ursu Grigore	0268-22187
19.	Leova	Apreutes Mihail	0263-25285
20.	Nisporeni	Lozan Eduard	0264-25441
21.	Ocnîța	Cvasnițaia Nadejda	0271-22267
22.	Orhei	Lisnic Sergiu	0235-21640
23.	Rezina	Tcaci Ivan	0254-21821
24.	Râșcani	Eremciuc Iurie	0256-24751
25.	Sângerei	Mițic Alexei	0262-24192
26.	Soroca	Reveno Arcadie	0230-23157
27.	Strășeni	Stamati Vsevolod	0237-22831
28.	Șoldănești	Prodan Ghenadie	0272-22439
29.	Ștefan Vodă	Pruteanu Eugeniu	0242-24387
30.	Taraclia	Tatarlî Elena	0294-25377
31.	Telenești	Andronic Valentin	0258-22166
32.	Ungheni	Echim Valeriu	0236-22876
33.	Comrat	Tucan Mihail	0298-22518
34.	Ciadâr -Lunga	Ianac Vladimir	0291-24053
35.	Vulcănești	Ivasenco Valeri	0293-22745
36.	Mun. Chișinău	Vengher Roman	022-593-234
37.	Mun. Bălți	Boboc Marin	0231-29926